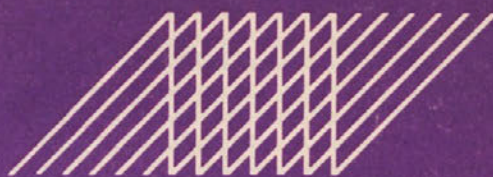
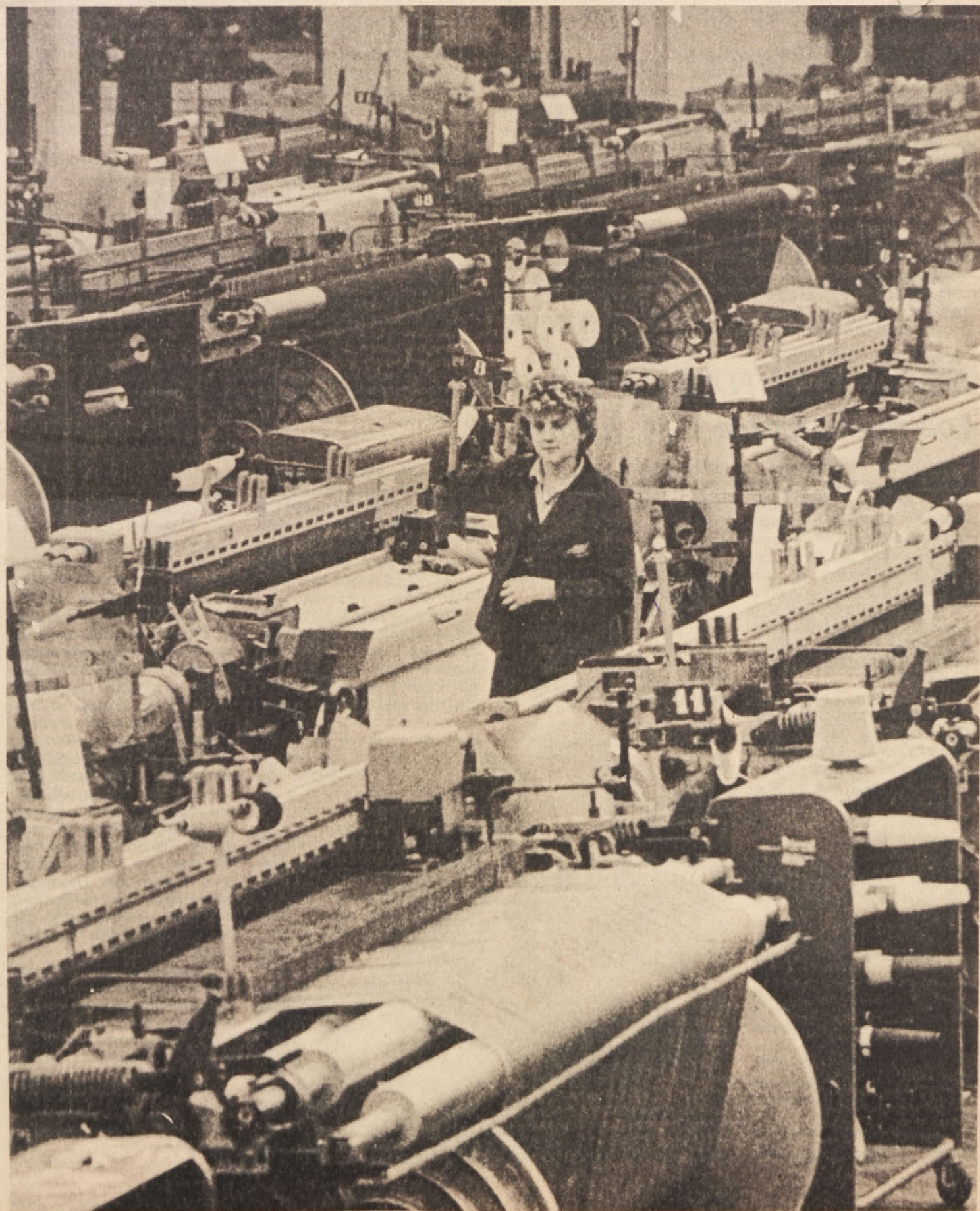

GLASILO TEKSTILNE TOVARNE NOVO MESTO

NOVOTEKS

LETO XIII — JUNIJ 1985

27. junij — dan samoupravljalcev

Pet let po končni narodnoosvobodilni vojni narodov in narodnosti Jugoslavije, je ljudska skupščina Federativne ljudske republike Jugoslavije sprejela temeljni zakon o upravljanju državnih gospodarskih podjetij in višjih gospodarskih združenj s strani delovnih kolektivov. Ta dogodek je bil izrednega pomena za nadaljnji razvoj celotne naše družbe, zato smo 27. junij, dan, ko je bil leta 1950 sprejet temeljni zakon o upravljanju državnih gospodarskih podjetij in višjih gospodarskih združenj, proglasili za dan samoupravljalcev.

Na ta dan je predsednik vlade FLR Jugoslavije Josip Broz Tito, ko je obrazlagal potrebo in pomen tega zakona dejal: »S prevzemanjem sredstev za proizvodnjo v državne roke akcijsko geslo »Tovarne delavcem zemljo kmetom« ni neko abstraktno propagandistično geslo, marveč ima v sebi globok smisel. Vsebuje ves program socialističnih odnosov v proizvodnji na podlagi družbene lastnine, pravice in dolžnosti delovnih ljudi in na to lahko in mora uresničiti v praksi, če mislimo zares zgraditi socializem.«

S tem dejanjem najvišjega organa oblasti nove države je bil proces preobrazbe družbenih odnosov usmerjen na pot socialističnega samoupravljanja. Z njim so vodilne sile delavskega razreda dokazale svoj revolucionarni značaj. S tem, ko so se izvrševalci oblasti opredelili za izročitev tovarn v upravljanje kolektivom, so pokazali, da socialistične preobrazbe družbe ne želijo omejiti na vladanje v imenu

razreda. Podlaga za to zgodovinsko dejanje je bila uresničena v štiriletnem revolucionarnem boju med drugo svetovno vojno, v boju, v katerem je bila rojena in ustvarjena Federativna ljudska republika Jugoslavija. Na tej trdi poti od monarhije do ljudske republike so zaživel Marxova predvidevanja: »Proletariat zavzema državno oblast in spreminja proizvodna sredstva v državno lastništvo.« Samoupravljanje je potemtakem naravno nadaljevanje revolucionarnega spreminjanja družbenih odnosov v Jugoslaviji.

Delavsko samoupravljanje je bilo trdoživo in se je v praksi uveljavilo. Preraslo je tovarniške plotove in se razvilo v proces podružbljanja ne samo proizvodnje, marveč tudi drugih dejavnosti, ki ustvarjajo materialne dobrine. Oblikoval se je nov sistem gospodarjenja, v katerem se je zmanjšala vloga državnih, povečala pa delež samoupravnih organov. Politični sistem je dobival nove vsebine in oblike. V politično odločanje je enakopravneje vstopal delegat delovnih ljudi, njihovih interesov in potreb. S tem, da so delovni ljudje in občani širili svoj vpliv na vseh področjih dela in odločanja, so pridobili zaupanje vase in te procese doživljali kot postopno prevzemanje usode v svoje roke.

Delavci Novoteksa se ponašamo z zgodovinskim dejstvom, da smo vsega tri mesece po sprejetju zakona o upravljanju državnih gospodarskih podjetij in višjih gospodarskih združenj s strani delovnih kolektivov izvolili svoj prvi delavski svet. Bili smo med prvimi v Sloveniji, prav gotovo pa prvi na širšem področju Dolenjske, ki smo stopili na pot samoupravljanja in uresnili geslo delavskega gibanja TOVARNE DELAVCEM. Kako je bilo 30. avgusta leta 1950 in v teh 35 letih od takrat pa do danes bomo opisali, ko bomo ponosni praznovali našo 35 letnico samoupravljanja.

DEKA

BORCI NOV TUDI DANES BORCI REVOLUCIJE (ob dnevu borca — 4. juliju)

Svoboda, izbojevana s krvjo neizmernih žrtev, v bistvu ni bila posebna prelopnica v življenju mnogih borcev. Odložili so le orožje, revolucija pa še ni bila končana. Deželo je bilo potrebno na novo zgraditi, na vseh področjih dela in življenja uveljaviti nove medčloveške odnose, ljudsko oblast in socialistično družbeno ureditev.

Naša armada se je začela formirati iz preprostega kmeta in delavca, preprostega intelektualca. Komunistična partija Jugoslavije s Titom na čelu, je z ocenjevanjem stanja, ki je nastalo z okupacijo dežele, spoznala realne razmere in možnosti za oborožen boj ter na podlagi tega usmerila vse sile k oblikovanju oboroženih sil.

Jugoslovanska armada kot armada revolucije, sila delavskega razreda in delovnih ljudi je iz prvih partizanskih odredov zrastle v armado vseh narodov in narodnosti Jugoslavije.

Štiriletna vojna je bila obdobje, ko se je naša armada kalila in razplamtevala.

Jugoslovansko bojišče je konec vojne zapuščalo

800.000 ljudi, ki so tvorili 59 divizij, dve letalski diviziji, enote vojne mornarice, samostojne rodovske enote (tankovske, artilerijske, inženirske brigade) ter enote za zvezo in vojaško teritorialna poveljstva.

Med vojno in v povojnem obdobju, v času tako imenovanega realnega socializma, so bili enotno uglašeni, prežeti z navdušenjem nad izbojevano zmago in

zrušenjem starega družbenega reda. Borci NOV so bili tudi vsa povojna leta in enako tudi zdaj v prvih vrstah boja za spreminjanje družbenih odnosov, na čelu politične akcije na izhodiščih ZKJ.

Borci se nikoli ne izdvajajo iz splošnih nalog. Tveža združenj borcev je danes nosilka vseh revolucionarnih tradicij, je resna politična sila naše družbe in na

sedanji stopnji razvoja naše revolucije izredno pomemben steber stabilnosti sistema. S svojim vplivom je navzoča povsod, kjer sprejemajo družbene izzive, se pravi, predvsem v mehanizmu delegatskega sistema. Nепrestano opozarjajo in skušajo doseči, da bi bili vsi skupaj bolj pripravljeni delovati in delati za skupno stvar, za skupne cilje, da se ne bi tako drobili in silili vsak na svojo stran. Potrebno je več delati in dobro delati, spoštovati dogovore, pospeševati proizvodnjo za izvoz, sicer pa čimbolj varčevati, manj administrirati in manj sestankovati, zraven pa na novih dohodkovnih osnovah utrjevati bratstvo in enotnost. Uresničevanje vseh teh nalog je v borčevski organizaciji vsa povojna leta eden osnovnih ciljev.

Ob vsem tem pa rečujejo tudi svoje probleme — združevalne in socialne. Problemi naše družbene in ekonomske stvarnosti so danes tako resni, da zahtevajo ogromno dela vseh subjektivnih sil naše družbe — od borcev pa do najmlajših generacij.

D. M.

RAZLAGA SISTEMA ZA UGOTAVLJANJE VREDNOSTI TOČKE IN OSEBNE UČINKOVITOSTI IZ PRAVILNIKA O OSNOVAH IN MERILIH ZA RAZPOREJANJE ČISTEGA DOHODKA IN ZA DELITEV SREDSTEV ZA OSEBNE DOHODKE

Za izračun OD za posamezni mesec moramo pri razlagi upoštevati vrednost točke in izračun osebne učinkovitosti.

I. Vrednost točke

Osnovna vrednost točke se

izračuna na podlagi gospodarskega plana DO in se spreminja v plus ali minus na podlagi pravilnika. Kot vemo iz pravilnika, imamo tri posamezna merila, ki se po doseženem % spreminjajo v točke.

Najprej pogledjmo tabelo z razponom točk in količnikov (%).

Točke	10	20	30	40	50	60	70	80
Količnik	0,85	0,87	0,89	0,91	0,93	0,95	0,96	0,970,98
Točke	90	100	110	120	130	140	150	160
Količnik	0,99	1	1,01	1,02	1,03	1,04	1,051,07	
Točke	170	180	190	200				
Količnik	1,09	1,11	1,13	1,15				

1.) Doseganje proizvodnega plana

do 60% je —	60 točk	nad 90 — 94 je	+ 10 točk
nad 60 — 65 je —	50 točk	nad 94 — 96 je	+ 20 točk
65 — 70 je —	40 točk	nad 96 — 99 je	+ 30 točk
70 — 75 je —	30 točk	nad 99 — 101 je	+ 40 točk
75 — 80 je —	20 točk	nad 101 — 102 je	+ 50 točk
80 — 85 je —	10 točk	nad 102 — 104 je	+ 60 točk
85 — 90 je —	0 točk	nad 104 — 106 je	+ 70 točk
		nad 106	+ 80 točk

Če pogledamo tabelo, kjer so izpisani količniki, vidimo, da lahko iz merila doseganja plana dobimo od 0,85 do 0,98% vrednosti osnovne točke, se pravi, da samo iz doseganja plana tozda ne moremo dobiti pozitivne vrednosti.

2.) Izvršitev normativa kvalitete

1,40 % kvalitete in manj = 40 točk
 1,42 — 1,81% = 30 točk
 1,82 — 1,98% = 20 točk
 2,00 — 2,4% = 10 točk
 2,40 in več slabe kvalitete = 0 točk

Za normativ slabe kvalitete se smatra 2% kot v mejah normale, zato je za bazo 20 točk. Vsa odstopanja v + ali — pa vrednotimo v minus do 0 točk in v plus do 40 točk.

Skupaj merila za proizvodnjo in kvaliteto pa že zagotavljajo v maksimumu pozitivno vrednost.

3.) Izvršitev kumulativnega plana pokritja (prodaje)

do 94% = 0 točk
 nad 94 — 99% = 20 točk
 nad 99 — 104 = 40 točk
 nad 104 — 109 = 60 točk
 nad 109% = 80 točk

To pomeni, da za vrednost točke seštevanje doseganje plana pokritja po mesecih in lahko se zgodi, da je v posameznem mesecu maksimalno preseženo, pa v seštevku (kumulativno preteklih mesecev) ni plana prodaje, ali pa obratno.

Po razčlenitvi zgornjih tabel

moramo pogledati po prvi tabeli, ugotovimo % oziroma količnik in množimo osnovno vrednost točke.

primer: izvrševanja plana = 104,5% = 70 točk
 kvalitete = 1,85% = 20 točk
 plana prodaje = 102% = 40 točk
 130 točk

V ozdu Konfekcija I. število ur ne vpliva na vrednost točke, zato bi vseeno pojasnil oba načina za Konfekcija I in Tkanina.

Število plačanih ur v posameznem mesecu: v tozdu Tkanina je vzeto za osnovo 184 ur in se v razmerju do ur, ki jih oddelajo, povečajo ali zmanjšajo tako, da je OD v osnovi vedno enak, ne glede na število ur, ki so jih delali v preteklem mesecu.

primer: mesec ima plačanih 192 ur = $182 \times 100 = 95,8\%$ izračunane vrednosti po merilih
 mesec ima plačanih 176 ur = $184 \times 100 = 104,5\%$ izračunane vrednosti po merilih
 Toz Konfekcija I pa ima naslednji sistem:

Na leto imamo plačanih 2192 ur (tudi toz Tkanina), zato ni osnova 184, temveč 182,66; torej v razmerju do 184 ur, na katere je osnova, povečamo osnovo za $184 \times 100 = 100,73\%$. Se pravi, če je osnovna vrednost točke za 184 ur 50, je za 182,66 x 100,73 = 50,36. Teh 0,36 je izravna, da dobimo na koncu leta isto OD v osnovni vrednosti točke.

II. Osebna učinkovitost

Osebna učinkovitost je razčlenjena na tri posamezna merila:

1. Plan doseganja proizvodnje v posamezni skupini je vrednoten tako, da za 1% presejanja dobi posameznik 3% OD, vendar največ 13%. Tako je pri doseganju plana skupno 104,33% dodeljeni maksimum učinkovitosti iz tega merila. V minus pa se za — 1% obračuna tudi — 1%, vendar največ do — 7% OD.

V razpravi so spremembe samoupravnega sporazuma o štipendiranju v občinah

V Sloveniji smo z dolgotnim izgrajevanjem štipendijske politike dosegli že lepe uspehe. Tako danes večina mladine, ki se sicer ne bi mogla šolati, dobiva štipendije, večina teh štipendij pa je kadrovske, kar pomeni, da so podeljene na osnovi potreb združenega dela. Ob uspehih pa so se v zadnjih letih vrstile pripombe, da je treba sistem še spremeniti in dograditi. Lasti je bilo mnogo pripomb na premajhno upoštevanje socialnega položaja štipendista in zato v nekaterih primerih premajhne, v drugih pa previsoke štipendije. Razmere so se zaostrile zlasti v zadnjem letu, ko se je socialni položaj študentov zaradi znanih neugodnih gospodarskih gibanj še izraziteje poslabšal.

Zato je skupščina delegatov, udeležencev samoupravnega sporazuma o štipendiranju na ravni republike, na zadnji seji v aprilu 1985 dala v razpravo osnutek sprememb in dopolnitev omenjenega samoupravnega sporazuma, s katerimi želimo izboljšati nekatera določila in upoštevati pripombe združenega dela in študentov.

Tako je predlagano, da bi štipendiranje razširili tudi na podiplomski študij, saj že več let ugotavljamo, da se mladi zaradi neurejenih družbeno-ekonomskih razmer neradi odločajo za nadaljnji študij, prav teh kadrov pa primanjkuje tako na fakultetah kot v gospodarstvu.

2. Mesečni plan doseganja prodaje (pokritja) za 1,5% doseganja prodaje v tozdu se obračuna 1%, vendar največ do + 7%, in v minus za -1% = 0,5 vendar največ do 7% OD.

3. Kvaliteta opravljenega dela: za slabo opravljeno kvaliteto dela ali operacije se po posebni razčlenitvi del ali operacij lahko izgubi od 0,5% do največ 5%, odvisno od težine in pogostosti napake.

Za povzetek razlage še primer kompletnega izračuna OD.

Po odločbi ima delavka 198 točk x% doseganja norme x korigirana vrednost točke (popravljenost iz meril) x osebna učinkovitost — % slabe kvalitete (iz merila od -0,5 — 5% za slabo opravljeno delo) = osebni dohodek — izračunan iz meril po pravilniku.

M. M.

Zaradi skokovite inflacije in časovno zaostajajoče valoriziranja štipendij v zadnjih letih so se štipendije glede na povprečni osebni dohodek od leta 1980 do 1984 znižale za okoli 20%. Ob tudi siceršnjem padanju realnih osebnih dohodkov se tako zmanjšujejo materialne možnosti za šolanje. Da bi postopno popravili to stanje, je predlagan za 5% višji cenaz za pridobitev štipendije in prav tako za 5% višja najvišja možna štipendija in to glede na povprečni osebni dohodek v prvih treh mesecih tekočega leta in ne glede na preteklo koledarsko leto. Isti namen ima tudi predlagano določilo, da se v primerih, ko se v trimesečju osebni dohodki povečajo za več kot 15%, izvede izredna valorizacija, o kateri naj zaradi hitrosti in racionalnosti odloča izvršni odbor in ne skupščina.

Naslednja sprememba se nanaša na oblikovanje višine kadrovske štipendije. Število točk kadrovske štipendije naj ne bi bilo odvisno od tega, ampak tudi od tega, ali v času šolanja stanuje doma ali pa mora začasno prebivati v kraju šolanja. Točkovna lestvica je oblikovana tako, da je stimulacija za uspeh enaka tako za štipendista, ki stanuje doma kot tistega, ki se začasno preseli. Sprememba je vnesena v osnutek sprememb, ker so organi za štipendiranje v občinah ugotavljali, da je materialni položaj štipendistov bistve-

(Nadaljevanje na 4. str.)

no slabši pri štipendistih, ki morajo v času šolanja stanovati izven kraja stalnega bivališča.

Neugodna gospodarska gibanja s svojim vplivom na življenjski standard so podlaga tudi za predlog, da se štipendija podeli, če znaša več kot 2% poprečnega mesečnega neto osebnega dohodka v SR Sloveniji. Doslej je bilo to 4%, vendar po mnenju predlagatelja spremembe tudi tako majhni zneski marsikomu lahko olajšajo šolanje.

Ceprav je kadrovska štipendija namenjena pravočasnemu zagotavljanju kadrovske reprodukcije, pa so težave, ki so nastale v zadnjih letih pri zaposlovanju štipendistov, narekemale, da se določi obveznost štipenditorja, da po končanem šolanju zaposli štipendista vsaj za čas pripravništva. Rešitev je iz tega vidika kompromisna, a je predlagana zato, ker bi obveznost zaposlovanja štipendistov za nedoločen čas v nestabilnih gospodarskih razmerah po mnenju mnogih občutno zmanjšala število razpisanih kadrovskih štipendij.

Predlagana je tudi sprememba v zvezi s pristojnostmi odborov skupščine delegatov v občini, tako da skupščina lahko za izvajanje določenih nalog iz svoje pristojnosti pooblasti določen izvršilni organ. Ta sprememba naj bi prispevala k ažurnosti in racionalnosti delovanja delegatskega sistema. Poleg tega je predlagana sprememba člena, ki govori o sklepanju na skupščini. Sprememba je nastala na predlog posameznih skupščin, ker je dosedanja formulacija pogosto otežkočala sklepanje. Ta formulacija je namreč omogočala razlago, da skupščina ne more veljavno sklepati, če niso navzoči delegati SZDL, ZSS in SSMS. Predlagana je rešitev, da so sklepi veljavni, če zanje glasuje večina delegatov skupščine.

Osnutek sprememb v tem poglavju vsebuje tudi predlog, da se samoupravni organi za štipendiranje po vertikalni obliki znotraj skupnosti za zaposlovanje, vključno z republiko ravnijo.

Razprava o osnutku sprememb, ki so objavljene v gradivu za 13. sejo skupščine Zveze skupnosti za zaposlovanje (10. aprila 1985), bo potekala do 31. julija 1985. Pomebno je, da o predlaganih spremembah razpravljajo v vseh delovnih sredinah, saj prinašajo precej sprememb.

Opozarjamo samo na eno vprašanje, ki ga je treba proučiti, namreč to, da spremenjene kadrovske štipendije pomenijo večjo materialno obremenitev za tiste OZD, ki bodo štipendirale učence in študente, ki se bodo šolali izven kraja bivališča in manjše za tiste, kjer se bodo le-ti šolali doma. Seveda pa je možno oblikovati tudi pripombe na tista določila veljavnega samoupravnega sporazuma, ki niso zajeta v predlaganih spremembah. Vse pripombe

zbirajo občinski organi za štipendiranje, razprave o spremembahpa naj organizirajo osnovne organizacije ZSS. Samo v primeru, da bo teh razprav čimveč, bo mogoče zbrati mnenje večine in predloge upoštevati pri dokončnih rešitvah. Želja vseh nas pa je, da bi mladim omogočili šolanje, da bi se šolali za potrebe bodočega razvoja in da bi bil denar, ki ga v ta namen dajemo, najbolj in pravičneje razdeljen.

IZ ZELENEGA BILTENA

»SLOVENSKO JAVNO MNENJE 84«

(nadaljevanje iz pretekle številke)

III. O politiki in lastnih možnostih odločanja

Kot smo že v prejšnji številki našega glasila poudarili, da je kritičnost postala pri Slovencih ena od bistvenih sestavin v mišljenju, se le-ta odraža tudi pri naslednjem:

1. Vodilne funkcije imajo vedno isti ljudje (če že ne gre za iste osebe, gre vsaj za istovetne značilnosti oseb).
2. Vodilni ljudje za svoje delo ne odgovarjajo in jih ni mogoče kritizirati.
3. Vse preveč je zakonov in predpisov, kar daje podlago posebni, vase zaprti socialni praksi, posebnim interesom in kategoriji ljudi, ki norme proizvaja.
4. Neodločnost in neenotnost vodstev pri izvajanju stabilizacijskega programa, vsak vleče na svojo stran.
5. Nezakonitost, kršitev zakonov, dogovorov, sporazumov, postaja splošna praksa, pravilo in »vrednota«.
6. Birokratski postopki političnih in upravnih organov itd...

Podatki iz raziskave kažejo, da občani nimajo vpliva na ključne odločitve itd... Kritičen odnos verjetno kaže na potrebo ljudi, da prispevajo lastne interese v postopke odločanja kot možnosti za demokratično razreševanje protislovij.

Posebej občutljiva in pomembna je ugotovitev, da se delavci počutijo, kot da so zunanaj prostora »samoupravnega« odločanja. Samoupravljanje, ki je brez dvoma vsidrano v politični zavesti delavcev, je kot vrednota postalo kriterij ocenjevanja prakse — in zato so ocene prakse skrajno negativne. Ljudje, delavci se zavedajo, da se v njihovem položaju pri odločanju ni nič spremenilo na bolje, oz. da se spreminja na slabše.

Takšne družbene razmere označujejo:

- birokratska aroganca,
- neodgovornost vodilnih,
- zavračanje kodeksa politične etike oziroma neuspešnost poizkusov njegove uveljavitve,
- prevladujoča nezakonitost in popolna prehodnost pravnega sistema itd.

Ali je torej res, da je tudi sama ideologija namesto kritično — emancipatorske pridobila manipulativno vlogo?

Kaj torej pomeni vrednota »samoupravljanja«, klic po samoupravljanju, če nanj ni odziva v praksi?

IV. Enakost — razvoj

V razmerah naglega padanja življenjskega standarda in zniževanja realnega osebnega dohodka, v vse manjši porabi dobrin ter v spremembah pri njihovem izboru, v težjem dostopu do zaposlitve ter v naraščanju negotovosti zaposlit-

ve, v visoki stopnji inflacije itd., torej v razmerah, ki jih označujejo kvalitativne spremembe in »razvoj nazaj«, je vrednotenje nujno negativno. Nenehna težnja po napredku kot izrazu pozitivnega v življenjskih in delovnih razmerah ljudi je namreč grobo zaustavljena.

V takšnih razmerah se na poseben način izraža tudi odnos ljudi do prvinske vrednote socializma — enakosti. V »javnem mnenju« in tudi v rezultatih zadnje meritve je močno izražena težnja po »enakosti vseh delovnih ljudi«. Kljub temu pa ne bi mogli pritrditi mnenju, da je težnja k »uravnilovki«, torej uradni razglasitvi enakosti, bistvena značilnost socialne zavesti Slovencev, saj se v času po letu 1980 vse bolj umika kritičnemu spoznanju, da le nagrajevanje boljšega dela (poleg drugega) lahko privede gospodarstvo iz krize in torej vsem zagotovi boljši socialni položaj.

V. Delo in zaposlovanje

Podatki raziskav kažejo, da so ljudje pri nas s svojim delom v glavnem zadovoljni in da je nezadovoljnih le majhna peščica. Seveda je med zaposlenimi manjše oz. mnogo manjše zadovoljstvo z osebnimi dohodki. Nekako polovica vseh zaposlenih sodi, da imajo le malo ali da sploh nimajo možnosti za izražanje svojih sposobnosti in idej pri svojem delu. Večina zaposlenih meni, da je njihova zaposlitev ogrožena, medtem ko se več kot polovica še vedno čuti trdno vključena v delo in nimajo občutka, da bi lahko izgubili zaposlitev.

Močno podporo za normalno vključevanje mladih po zaključnem šolanju v delo dobijo naslednje zamisli:

- nadomeščanje neustrezno izobraženih delavcev na strokovnih mestih z mladimi strokovnjaki,
- zaostrovanje delovne discipline in odstranitev vseh, ki zaposlitev zlorabljajo,
- omejevanje honorarnega in nadurnega dela,
- razširitev možnosti za zaposlovanje delavcev pri zasebnih obrtnikih in gostilničarjih,
- obvezna upokožitev delavcev, ki izpolnjujejo pogoje,
- preprečevanje »šušmarskega« dela,
- omejitev zaposlovanja delavcev iz drugih republik itd.

— omejitve zaposlovanja delavcev iz drugih republik itd.

VI. Temeljne vrednote

Ključ za pojasnjevanje vrednostnega sveta Slovenca je

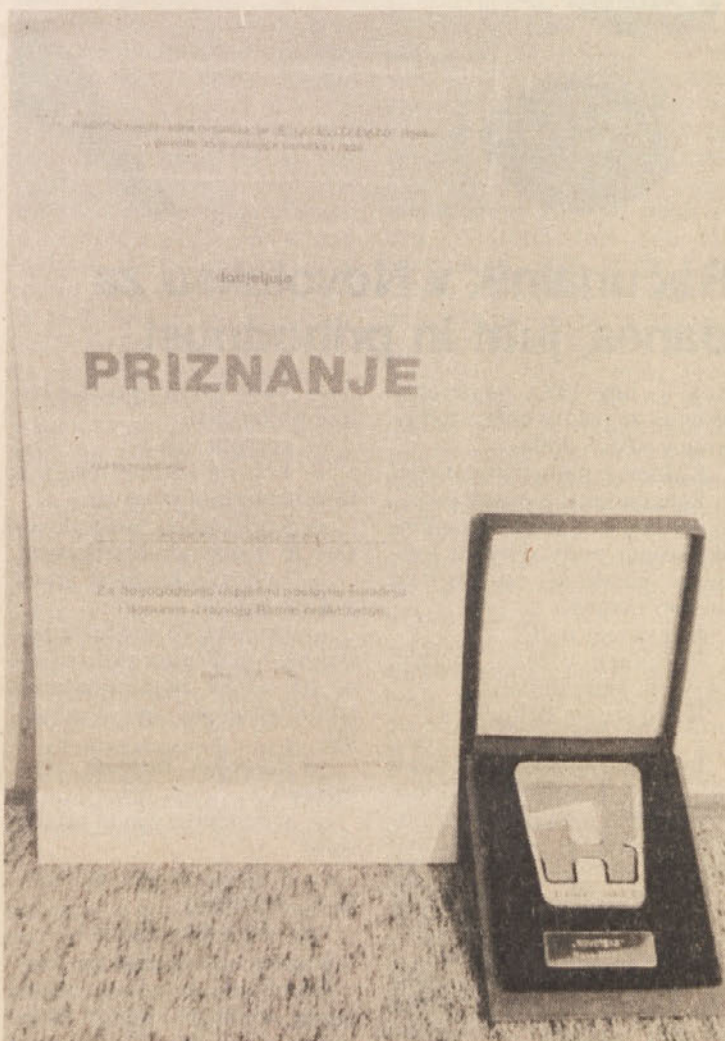
Zame je osnovni kriterij za spoznavanje ljudi njihovo vedenje pri delu. Za oceno ljudi je glavno, ali so dobri revolucionarji in vneto delajo ali pa delajo birokratsko. Jaz ocenjujem človeka po tem, ali frazari, ali ga vsaka malenkost dejansko boli, ker so na svetu ljudje, ki so na jeziku zelo veliki revolucionarji. Zato sem zmeraj upošteval vestnost človeka pri delu.

Tito

pojem svoboda. Izpovedovanje svobode kot temeljne vrednote izraža težnjo po emancipaciji, po sprostitvi vseh pritiskov, omejitev, ovir v vsakodnevni človekovi eksistenci, v kritičnem vrednotenju uveljavljanja načela bratstva in enotnosti, v neizčrpni potrebi po ohranitvi nacionalne identitete... Izbor Slovenčevih gla-

vnih vrednot poleg miru in svobode vključuje še delo, poštenje, enakost, samoupravljanje, zakonitost, napredek, standard in družino. Najbolj izražene negativne vrednote so oblast, tradicija, lastnina in denar.

Prilagodil F. B. (povzeto iz empiričnih raziskav avtorja NIKA TOŠA)

Še eno priznanje o dobrem medsebojnem sodelovanju, to pot od DO RIJEKATEKSTIL Reke.

IZ DELA SAMOUPRAVNIH ORGANOV

16. maja se je na 10. seji sestel delavski svet temeljne organizacije TKANINA. Dnevni red je obsegal 10 točk.

Delavski svet je razpravljal o rezultatih poslovanja temeljne organizacije, doseženih v prvem trimesečju (podrobnejše poročilo je bilo objavljeno v zadnji številki glasila). Delavski svet je ob tem opozoril na padanje produktivnosti, na problem povečanih stroškov na vseh področjih, na doseganje planskih obveznosti in tržno situacijo.

Delavski svet je obravnaval in sprejel spremembe in dopolnitve samoupravnega sporazuma o združitvi v Ljubljansko banko in statuta Ljubljanske banke Temeljne dolenske banke Novo mesto. Za podpis sporazuma je bil pooblaščen direktor TO.

Nadalje je iz razvida del in nalog črtal dela barvanje suro-

vin in preje ter ga dopolnil z deli barvar I in barvar II. Dopolnil je tudi opis navedenih del in ju ustrezno ocenil. Na predlog skupne komisije za spremljanje izvajanja samoupravnega sporazuma o osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka in za delitev sredstev za OD je delavski svet

ustanovil dela in naloge mojster vzdrževanja grebenov. Delavski svet je še obravnaval in sprejel cenik tkanin in pletenin in kolekcije pomlad — poletje 86 in cenik uslug rezanja, sklepal o nabavi in odpisu osnovnih sredstev ter obravnaval prošnje nekaterih delavcev temeljne organizacije.

3. 6. in 5. 6. se je sestel delavski svet temeljne organizacije Konfekcija I, 6. in 7. 6. pa delavski svet delovne skupnosti skupnih služb.

Oba delavska sveta sta obravnavala pritožbe delavcev na razdelitev stanovanjskih posojil za leto 1985. Delavska sveta sta ugotovila, da je stanovanjska komisija razdelila sredstva, namenjena za stanovanjska posojila, v skladu z določili samoupravnega sporazuma o osnovah in merilih za razporejanje sredstev skupne porabe za zadovoljevanje stanovanjskih potreb delavcev. Ponovno pa je bilo ugotovljeno (kot pri obravnavanju pritožb na razdelitev stanovanjskih posojil v pretek-

lem letu), da je nujno potrebno spremeniti nekatera določila samoupravnega sporazuma o osnovah in merilih za razporejanje sredstev skupne porabe

za zadovoljevanje stanovanjskih potreb delavcev.

Delavski svet delovne skupnosti skupnih služb je obravnaval še dve pritožbi na prednostno listo prosilcev stanovanja ter pritožbo delavca na sklep komisija za delovna razmerja. Vse pritožbe so bile kot neutemeljene zavržene.

Pod zadnjo točko dnevnega reda je ustanovil dela in naloge viličarista v nabavnem sektorju, sklepal o odpisu osnovnih sredstev ter obravnaval prošnje nekaterih delavcev DSSS,

Delavski svet TO Konfekcija I pa je še sklepal o nabavi osnovnih sredstev za potrebe temeljne organizacije ter bil informiran o poteku praznovanja ob 15-letnici konfekcij.

Z delom pridobljena delovna zmožnost

V naši DO se že dlje časa ukvarjamo z zamisljo o tem, da bi za določena dela in naloge delavcem priznali z delom pridobljeno delovno zmožnost. V ta namen smo pričeli z izdelavo prve lloga pravilnika o načinu, postopku in merilih za ugotavljanje z delom pridobljene delovne zmožnosti posameznih delavcev, ki so uspešno opravljali dela oziroma naloge v neposrednem proizvodnem ali drugem procesu.

Za delovno zmožnost, pridobljeno z delom, se bo po pravilniku štelo tisto strokovno znanje, sposobnosti in spretnosti, ki si jih je delavec pridobil zlasti z naslednjim:

— da je uspešno izvajal dosedanja dela in naloge (v smislu kvalitete in kvantitete),

— da je saamostojno, samoiniciativno in učinkovito reševal pri delu pojavljajoče se probleme,

— da se je dinamično in sprotno prilagajal spremembam in razmeram,

— da je ustvarjal in inovativen pri izboljšanju metod dela, pri organizaciji poslova-

nja in pri uvajanju novih zamisli in znanj.

Z delom pridobljena delovna zmožnost delavca se bo lahko ugotavljala in priznavala samo za tista dela in naloge, pri katerih bo v razvidu del in nalog določeno kot posebej pogoj alternativno tako strokovna izobrazba kot tudi z delom pridobljena delovna zmožnost.

Ugotovljena in priznana delavčeva z delom pridobljena delovna zmožnost pa bo veljala samo za tista dela oz. naloge, za katera se bo ugotavljala.

Zahtevo za uvedbo postopka bo lahko dal delavec sam, s tem da bo dal pismeno obrazložitev, ali da se bo javil na oglas ali javni razpis.

Postopek za ugotavljanje in priznavanje pa se bo lahko pričel tudi na zahtevo delavskega sveta ali pa komisije za delovna razmerja.

Delavski svet bo za vsak primer posebej določil tričlansko strokovno komisijo, ki bo ugotavljala in priznavala

(Nadaljevanje na 6. str.)

(Nadaljevanje s 5. str.)

z delom pridobljeno delovno zmožnost. Ob tem pa bo komisija upoštevala naslednja merila:

- uspešno opravljen preizkus (d. p. d. zmožnosti),
- uspešno opravljanje del oz. nalog v določeni dobi,
- nadomestitve strokovne izobrazbe praviloma le za eno stopnjo in
- vsebina konkretnih del in nalog glede zahteve razvida del oz. nalog.

Po končanem postopku ugo-

tavljanja in priznavanja vroči strokovna komisija pismeno potrdilo delavcu, DS, komisiji za delovna razmerja in kadrovske službi, in to najpozneje v 90 dneh od dneva njegovega imenovanja.

Delavski svet bo imenoval 3-člansko komisijo, da bo pripravila osnutek pravilnika. Na osnutek, ki bo v javni razpravi, bodo dane pripombe. Na podlagi pripomb pa bo pravilnik sprejel delavski svet.

F. B.

Prizadevanja za zmanjšanje zalog v skladišču

Po na novo vpeljanih postopkih pranja in mehčanja JEANS—a zopet nekaj novega v pralnici konfekcije — tokrat beljenje JEANS-a — za začetek z namenom, da bi tako lažje in hitreje prodali stare zaloge hlač.

Postopek beljenja je sam po sebi zelo enostaven — hlače obdelujemo pol ure pri vrenju v raztopini kemikalij za beljenje v pralnem stroju — vendar za samo izvedbo v naši pralnici zadeva ni več tako enostavna, saj prostor in oprema nista prirejena za ta postopek, pa tudi delavci se morajo privajati na nekaj novega. Od samega začetka poskusov nas tako spremlja kup težav — na eni strani ugotoviti optimalno količino kemikalij in maso hlač, da bo belilni efekt najboljši in na drugi strani — organizirati delo tako, da bo potekalo varno in brez poškodb. Kemikalije, ki se tu uporabljajo, so namreč strupene, potrebno je skrajno previdno ravnanje z njimi.

Da bi delo potekalo kar se da po predpisih, je nujno treba urediti naslednje:

— zaradi možnih poškodb morajo delavci uporabljati zaščitna varovalna sredstva

— za pretakanje kemikalij moramo nabaviti primerno posodo,

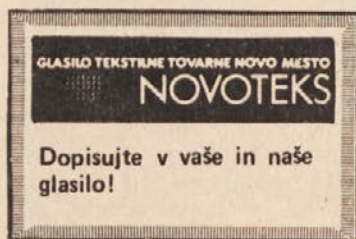
— urediti moramo prostor za skladiščenje kemikalij v pralnici (zadostuje lesena polica in po tleh lesene deske),

— ves material (hlače), ki se v pralnici nahaja, naj bo čimbolj ločen od pralnih strojev in kemikalij (najboljša bi bila pregradna stena), da se ne poškoduje,

— delavcem pripada mleko ali jogurt.

Zaenkrat še ni znano, ali se bo novi projekt ustalil ali ne, kakšne bodo kapacitete, cena, povpraševanje. Vsekakor bi bilo treba za redna večja naročila nabaviti še kakšen pralni stroj ali poiskati usluge drugje, za nove kolekcije pa tudi razmisliti o beljenju še nekonfencioniranega blaga v oplemenitilnici na barvnem aparatu hašpli.

Dipl. inž. CELIČ I.

Računalnik v Novoteksu za danes, jutri in prihodnost

Rok — julij 1985: namestitev sistema za računalniško receptiranje »ACS 3000«.

Kakšen je namen investicije?

Zelo na kratko povedano — skozi vse, kar nam računalniški sistem nudi, dvigniti kvaliteto barvanja na najvišjo možno raven!

Kaj sistem nudi?

Prihranek v času, energiji, barvilih, kemikalijah.

Kako sistem deluje?

Ima programsko (software) in strojno (hardware) opremo. Pomembna je za nas programska oprema, ki »vsebuje« vsa barvila in operacije, ki jih lahko izvajamo — merjenje barvil na principu osvetljevanja pobarvanega vzorca s halogeno žarnico (merjenje tim. remisij — valovnih dolžin odbitne svetlobe) — receptiranje na osnovi vseh parametrov izračunanih za posamezna barvila (v jeziku barvne metrike so to svetlost in barvni ton, nasičenost, pestrost itd.).

Katere programe lahko izvajamo?

— vnos barvil (gradnja banke podatkov)

— receptiranje

— kontrolo laboratorijskih in proizvodnih izbarvanj

— korigiranje laboratorijskih in proizvodnih izbarvanj

— kontrolo kvalitete novih pošilk barvila

— primerjavo kvalitete barvil med različnimi proizvajalci in odtod najoptimalnejši izbor barvil po ceni, kvaliteti itd.

— kontrolo barvnih obstojnosti

— spremljavo cen in primerjave

— vodenje zaloge surovin, barv, kemikalij

— usluge za druge DO

Kakšna bo organizacija dela?

Vzemimo, da je novi računalnik izhodišče vsega, s katerim smo povezani vsi, ki se nas barvanje tiče. Povezave so naslednje:

— računalnik (R)laboratorij

— računalnik R barvarna kamcuga, apretura

— računalnik R razvoj izdelkov (dessinatura)

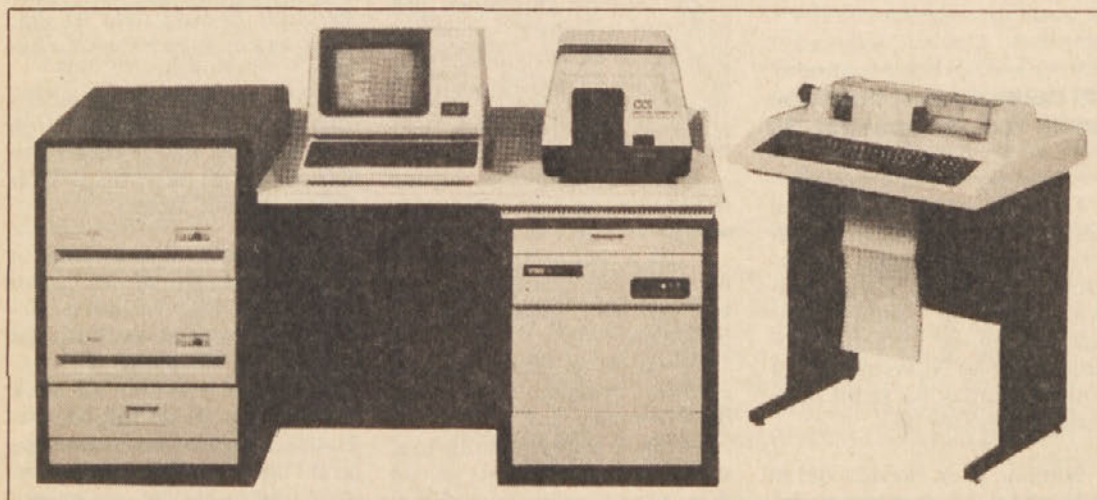
— računalnik R nabava (domači trg)

— računalnik R uvoz

— računalnik R skladišče barv in kemikalij

— računalnik R ostali (prodaja...)

Od tod je razvidno, kdo vse bo v celotni sistem dela vključen. Torej je ligično, da se moramo v tej smeri izobraziti vsi, eni seveda bolj in drugi manj, vendar vsi! V ta namen priprave že tečejo nekaj mesecev, v bližnji prihodnosti pa bomo za širši krog preko DITT-a pripravili predavanje strokovnjakov s tega področja ter po potrebi kratke, nekatere izobraževalne tečaje.

S STROKOVNEGA IZPOPOLNJEVANJA V ŠVICI OD 20. DO 24. MAJA 1985

Strokovno izpopolnjevanje je bilo namenjeno področju barvanja. Udeležile smo se ga: Ivanka Sančanin, Mara Šimič in Irena Celič. Tematika barvanja je bila razdeljena in sicer na strogo proizvodno problematiko s poudarkom na ko—mandnem barvanju ter na uva—janje računalniškega receptiranja in osnove barvne metrike.

Naš obisk je potekal pri dveh firmah naenkrat. To sta Sandoz kot najbolj zastopan proizvajalec barvil za poliestere in mešanic, ter Ciba, pri kateri že dolgo kupujemo barvila za volno. Tako smo bile razdeljene glede na različno tematiko (pri firmi Sandoz — proizvodna problematika in priprava za računalnik za področje PES in mešanic ter pri Cibi — računalniška priprava za področje volnex,

Naj na kratko opišem vsebino dela. Kot sem že omenila, je bilo s področja tekoče proizvodnje obravnavano izključno komando barvanje, različne mešanice, s poudarkom na trenutnih problemih, ki se v proizvodnji pojavljajo, še posebej pri mešanicah iz poliestra in celuloze oziroma bombaža. a te mešanice je bila obdelana priprava materiala za barvanje oziroma odkuhanje bombaža:

— izbor barvil (cuprofixi in indosoli za celulozni del mešanice oz. foron RD za PES).

— poobdelava po barvanju z reaktantnimi smolami (indosol E 50 in CR) za zvišanje obstojnosti barvil na pranje.

— razbarvanje neuspelih kosov v eni kopeli istočasno, PES in cel, dela z dodatkom za to prirejenih kemikalij,

— odprava belih flekov na pobarvanih kosih, ki nastajajo zaradi prevelike koncentracije kemikalij na enem mestu, ta pojav povzročata v glavnem amonosulfat in natirjev sulfat oz. glauberjeva sol),

— vpliv trde vode na kakovost barvanja — ugotavljali smo že sami, tu pa so nam strokovnjaki samo še potrdili, da bomo z barvanjem v mehčani vodi imeli 50% težav manj, kot jih imamo sedaj — soli (karbonati), ki se v vodi nahajajo, namreč močno vplivajo oziroma preprosto povedano, ovirajo kemikalije, ki jih pri barvanju dodajamo, da se vzpostavlja pravilen odnos med blagom in barvo. Od tod neizčrpavanje kopeli, neegalna izbarvanja, drugačne nianse, fleki in še in še.

Ostala vprašanja iz proizvodnje so bila namenjena še barvanju mešanic iz poliamida in bombaža, ki so za nas novost (obdelana je bila priprava materiala ter izbor barvil — to je: tip nylosan za poliamid ter drimaren za bombaž), ter barvanju mešanic (71% poliestra in 29% volne), prav tako za komadno barvanje. Barvila forosyn, ki so namenjena barvanju tega surovinskega sestava, so prirejena tako, da dosežemo optimalna izbarvanja pri mešanicah 55% PES, 45% volne ali eventualno, 65% PES, 35% volne. Pri mešanicah, kjer je poliestra preveč, pa se dogaja, da volneni del barvila ostaja neizčrpan, ker je volne premalo, poliesterni del na tkani se pobarva svetleje, ker je poliesternega dela barvila premalo. Za te mešanice moramo torej kombinirati kemikalijo, ki zavira prehod barvila na volno (kemikalija lyogen WD) in dodatek barvila za PES (foron RD ali PW).

Izobraževanje za področje računalniškega receptiranja je teklo delno pri obeh firmah: pri SŠndožu spoznavanje skozi barvila forosyn in foron, pri Cibi skozi lanasol in lanacron. Osnovni namen tega dela prakse je bil spoznati vse podrobnosti v zvezi s pripravo materiala (t. im. osnovna izbarvanja), ki ga bomo vnašali oziroma shranjevali v računalnik in tako gradili banko podatkov, ki je osnova za receptiranje. Bistvo vsega je, da mora biti banka podatkov od samega začetka maksimalno natančno pripravljena, saj je od točnosti vnešenih podatkov odvisno receptiranje in od tu naprej tudi reprodukcija v proizvodnji.

Naj navedem nekaj važnejših podatkov, ki so za pripravo osnovnih izbarvanj pomembni:

— pred izbarvanji si moramo pripraviti dovolj veliko zalogo vsega materiala, ki ga v tovarni na ta ali oni način barvamo, zajete morajo biti vse surovine in vsi surovinski sestavi (zaloga materiala je važna v trenutku, ko želimo izbarvanja ponoviti — zaradi novih postopkov, novih barvil, kemikalij ali česa drugega — in pomembno je, da delamo na istem materialu kot osnovno izbarvanje, ki je že shranjeno);

— pogoje laboratorijskega barvanja moramo čimbolj prilagoditi proizvodnim — od priprave materiala za bar-

vanje, enakega flotnega razmerja, cirkulacije folte do poobdelave po barvanju zaradi zvišanja barvnih obstojnosti,

— izredno pomembna je stalna kontrola pH kopeli vsakič pred dodatkom barvila (še posebej velik vpliv ima različen pH pri barvanju volne, ki sama zaradi amfoternega značaja vpliva na spremembo pH-ja in od tod na neenako črpanje barvila iz kopeli);

— raztopine barvil in kemikalij moramo za vsako ponavljanje izbarvanj, v katera nismo sigurni, pripravljati znova;

— raztopine barvil morajo biti toliko razredčene, da odstranimo možna odstopanja zaradi pipetiranja;

— izbarvanja za eno grupo barvil pripravljamo izključno samo v enem aparatu;

— ko opravljamo kontrolo točnosti izbarvanj je dovolj, če preverimo (ponovno izbarvamo) samo dve ali tri koncentracije (nizko in visoko) enega barvila in samo dva do tri barvila iz ene skupine (npr. Forosyni). Na ta način že lahko s pomočjo posebnih diagramov z ekrana računalnika razberemo, kakšna je točnost izbarvanj.

S SEMINARJA O BARVNI METRIKI IN RAČUNALNIŠKEM RECEPTIRANJU (MARIBOR, od 8. 4. do 12. 4. 1985)

V sklopu priprav oz. izobraževanja za delo na računalniku »ACS 3000« za računalniško receptiranje smo se Marica Šimič, Ivanka Sančanin in Irena Celič udeležile enotedenskega seminarja oz. tečaja, ki ga je na našo pobudo pripravil Inštitut za tekstilno tehnologijo v Mariboru pod vodstvom dr. Slave Jeler.

Program tečaja je obsegal teoretično in praktično uva—janje v barvno metriko in rač. receptiranje. V teoretičnem delu so bila zajeta naslednja poglavja:

- barva in njen nastanek
- remisija, remisijske krivulje
- barvne vrednosti CIElab in barvne razlike
- merjenje barvnih vrednosti
- fotometer
- strojna in programska oprema ACS3500
- receptiranje

Za operacije na računalniku ni bilo časa, pa to tudi ni bil namen prakse. Spoznale pa smo način priprave vzorca, ki ga merimo in kako ga pravilno merimo. Po vsakem merjenju smo precej časa posvetili tudi čitanju rezultatov — grafičnem prikazu ter številčnemu izpisu posameznih parametrov.

V zvezi z vnosom oz. merjenjem osnovnih izbarvanj za glavne skupine barvil, ki jih od Sandoza in Cibe kupujemo, smo se dogovorili, da se Sandozova barvila vnesejo v računalnik pri proizvajalcu v Nemčiji, Ciba pa nam bo paket osnovnih izbarvanj dostavila takoj ob namestitvi aparata v proizvodnji. Za vsa ostala barvila pa moramo osnovna izbarvanja pripraviti v našem laboratoriju.

To je zelo enostaven in učinkovit način, da se v kratkem času veliko naučimo. Vendar pa je, žal, tako, da je takih praks veliko premalo in da tudi trajajo premalo časa. V tednu dni se v bistvu komaj privadiš na drugi tempo, jezik, drugačno delovno okolje in disciplino dela ter na strokovnjake, s katerimi sodeluješ in katerih znanje te spodbuja k večji kreativnosti in ustvarjalnosti kot pa na delovnem mestu doma.

Dipl. inž. IRENA CELIČ

- Kubelka — Munk funkcija
- priprava baze podatkov
- recepture
- kontrolna izbarvanja
- korekture

Poleg čistih teoretičnih osnov smo vzporedno spoznavale potek dela na računalniku, sprva na njihovih vzorcih in kasneje na vzorcih, pripravljenih v našem laboratoriju. Za začetek so bila to merjenja barvnih vrednosti izbranih Foron barvil na mākleno, poskusno receptiranje za naše barve (40 003, U 164, U 64), izbarvanje ene recepture v njihovem laboratoriju ter korektura dobljene recepture.

Seminar je potekal v izredno delovnem vzdušju ob pomoči strokovnjakov z inštituta, ki že dve leti intenzivno delajo na tem področju. Seminar je bil po programu zasnovan kot zaokrožena celota, ki pa zaje-

(Nadaljevanje na 8. str.)

(Nadaljevanje s 7. str.)
ma v svojem nadaljevanju
čisto konkretno delo na raču-

nalniku, ki ga sami moramo
osvojiti, še preden bo naš raču-
nalnik nameščen.

POROČILO O DRUGEM DELU TEČAJA NA TEMO »BARVNA METRIKA IN RAČUNALNIŠKO RECEPTIRANJE«

(Maribor, od 6. do 10. maja
1985)

V sklopu priprav za delo z
računalnikom ACS 3000 za
računalniško receptiranje se je
2. del izobraževalnega tečaja
nadaljeval na Inštitutu za teks-
tilno tehnologijo v Mariboru.
Tečaja smo se udeležile Marica
Simič, Erika Zakrajšek in Ire-
na Celič.

Ponovili smo na kratko
osnove teorije barvne metrike,
sicer pa je bilo na programu
predvsem delo na računalniku

— vnos oz. meritve, recepti-
ranje in korekture. Tokrat
smo merili remisjske vrednos-
ti Forsy 1 barvil na mešani-
cah 71% PES/29% volne
primerjalno izbarvanja v naš-
em in njihovem Ahiba —
Turbomatu, receptirali že obs-
toječe recepture ter primerjali
vpliv različne trdote vode na
substrat.

Rezultat izobraževanja je že
delno samostojno merjenje
barvil in receptiranje ter ume-
rjanje aparata.

IZREČENI DISCIPLINSKI UKREPI V APRILU 1985

Javni opomin:

1. Izrečen je bil Radenku
Šibareviču (1958), delavcu
TOZD Tkanina, ker je neop-
ravičeno izostal z dela.

2. Ljubomiru Klanjščku
(1960), delavcu TOZD Tkanina,
ker je neopravičeno izostal
z dela.

3. Stanku Bogulinu (1968),
delavcu TOZD Tkanina, ker je
neopravičeno izostal z dela.

Denarna kazen je bila izrečena:

1. Rizvu Darakoviču (1955)
delavcu TOZD Tkanina, ker je
bil povzročitelj nereda v od-
delku.

Ukrep prenehanje delovnega
razmerja je bil izrečen:

1. Francu Ljubiju (1939),
delavcu TOZD Tkanina, ker je
s sodelavcem odtujil vrečo
solí. Ukrep je izrečen pogojno
za dobo 1 leta. Delavec mora

povzročeno škodo povrniti v
enkratnem znesku.

2. Robertu Rolihu (1965),
delavcu TOZD Tkanina, ker
je neopravičeno izostal z
dela, predčasno zapuščal
delovno mesto med delovnim
časom. Delavec ima zelo malo-
maren odnos do dela in
delovnega razmerja, zaradi
česar prihaja do motenj delov-
nega procesa in nevarnosti za
nastanek večje materialne ško-
de. Ukrep je izrečen pogojno
za dobo 1 leta.

3. Vinku Šimnu (1960), de-
lavcu TOZD Tkanina, ker je
brez dovolilnice in vednosti
predpostavljenega zapustil de-
lovno mesto in delovno orga-
nizacijo in se vrnil nazaj v DO
pod vplivom alkohola. Ukrep
je izrečen pogojno za dobo 1
leta

M. H.

KADROVSKE NOVICE:

V mesecu maju so se v naši
delovni organizaciji zaposlili
naslednji novi delavci:

TOZD TKANINA

DE tkalnica: VIRANT IVAN,
RŽEN ALOJZ, ŽELJKO
MARIJA

DE priprava: ŠPAN JOŽE
IVS: KOŠMRLJ ANDREJ
TOZD KONFEKCIJA: LU-
ŽAR ALOJZ

V istem času so našo delov-
no organizacijo zapustili:

TOZD TKANINA

DE tkalnica: BLAŽIČ BR-
ANKA, VIDMAR MIRA

DE priprava: MOŽE BOG-
DAN

TOZD KONFEKCIJA: BE-
RBIČ MARIJA

DELOVNA SKUPNOSTS-
KUPIN SLUŽB:

Tehnično razvojni sektor:
PRIMC MAJDA

Prodajni sektor: PULJIZ
IVO

Kadrovsko splošni sektor:
DRAKSLER JUSTINA

TOZD TRGOVINA: AGA-
NOVIČ MIRSADA

NA ODSLUŽENJE VOJA-
ŠKEGA ROKA SO ODŠLI:

V RAZMISLEK

1. Ali želimo jutri še poslovati?
2. Ali želimo rutinsko ali inovativno delo?
3. Ali želimo sodelavcem prepustiti soodgovor-
nost za njihovo delo in organiziranje (ali nam je
ljubša ubogljiva neodgovornost)?
4. Ali so (smo) kot vodilni in vodstveni delavci na
tekočem z novostmi s svojega področja?
5. Ustvarjamo novo ali zgolj vzdržujemo obstoje-
če (staro)?
6. Ali analiziramo svojo porabo časa?
7. Ali analiziramo smotrnost dela svojih sodelav-
cev?
8. Ali omogočamo sodelavcem utemeljen obču-
tek, da delajo samostojno, ustvarjalno, brez
omejevanja?
9. Ali je kdo že odgovarjal, ali zašel v težave, ker ni
predlagal ničesar novega?
10. Dobro (pa tudi slabo) upravljanje in poslovanje
se tiče vsakogar!
11. Vsak strošek je načelno nepotreben (če znamo
in delamo bolje)!
12. Obstoj in svoboda sta odvisna od razvijanja in
aktiviranja znanja!
13. Težko ali pametno delo (žulji na rokah ali na
možganih)?

»Navodila za neuspešno delo«:

1. Opravi samo, kar se izrecno zahteva!
2. Čakaj na zadnji trenutek!
3. Pusti napake pri miru — motiti se je človeško!
4. Na poslušaj svoje vesti, če te pri tem ne grize!
5. Nauči se preprečljivo blefirati!
6. Čakaj samo na spontane invencije in inovacije!
7. Razvijaj rutinerstvo in slepo ubogljivost!

Ali ste razmislili o prebranem? Ali se vam ne zdi, da
bi organizirana inventivna dejavnost lahko marsikaj
izboljšala?

DE predilnica: KRISTAN
SILVO, ŽELJKO VIKTOR

DE barvarna: KOBE JOŽE
DE oplemenitilnica: OS-
MANOVIČ ZEHBO

PRERAZPOREJENA STA
BILA:

— ZUPANČIČ VILKO iz
DE predilnica v DE barvarna
— PODPADEC ANA iz

tehnično razvojnega sektorja v
TOZD Konfekcija

PRIPRAVNIŠKI IZPIT JE
OPRAVIL:

JANKOVIČ MILOŠ (izv-
ozni oddelek)

Z 20. 5. 1985 je razporejen
na opravljanje del in nalog
REFERENTA IZVOZA II.
KOLENC VIDA

Obisk italijanske delegacije tekstilnih sindikatov dežele Emilie—Romagne v Novoteksu

Na podlagi programa med-
narodnega sodelovanja RS
ZSS in ROS delavcev tekstilne
in usnjarsko-predelovalne in-
dustrije Slovenije je bila od 2.
do 5. 6. 1985 na obisku itali-
janska delegacija tekstilnih
sindikatov (FILTEA, FILTA,
UILTA). Dežela Emilie — Ro-
magne spada med najrazvitej-
še dežele v Italiji, z razvito
kmetijsko, strojno, avtomo-
bilsko, kemično in tekstilno
industrijo. Delavci so dobro
sindikalno organizirani, in si-
cer je največ včlanjenih (750.000)
v CGIL (sindikat pod močnim

vplivom programa KPI), nato
(blizu 150.000) v CISL in (ok-
oli 100.000) v UIL. Kljub razli-
čni organiziranosti sindikatov
pa imajo strokovni sindikati
močno skupno sodelovanje
oziroma skupna nastopanja
pri realiziranju strokovno sin-
dikalnih nalog iz stroke.

V okviru programa so itali-
janski sindikalni delavci obi-
skali tudi Novoteks. Delegaci-
ja je bila v naslednji sestavi:
Oddi Corrano, sekretar regio-
nalnega sekretariata FILTEA,
Gilberto Balduci, generalni

sekretar UILTA, Claudi Frigerio, član regionalnega sekretariata FILTEA, in Maria Luisa Gairardi, delegatka tovarne obutve Magli iz Bologne.

V sejni dvorani smo gostom predstavili našo DO, delo samoupravnih organov in sindika-

ta. V razgovoru so sodelovali tudi sindikalni delavci iz občinskega sindikata. Gosti so se največ zanimali za delo in vlogo sindikatov pa tudi za inovativno dejavnost. Po predstavitvi in razgovoru so si z zanimanjem ogledali proiz-

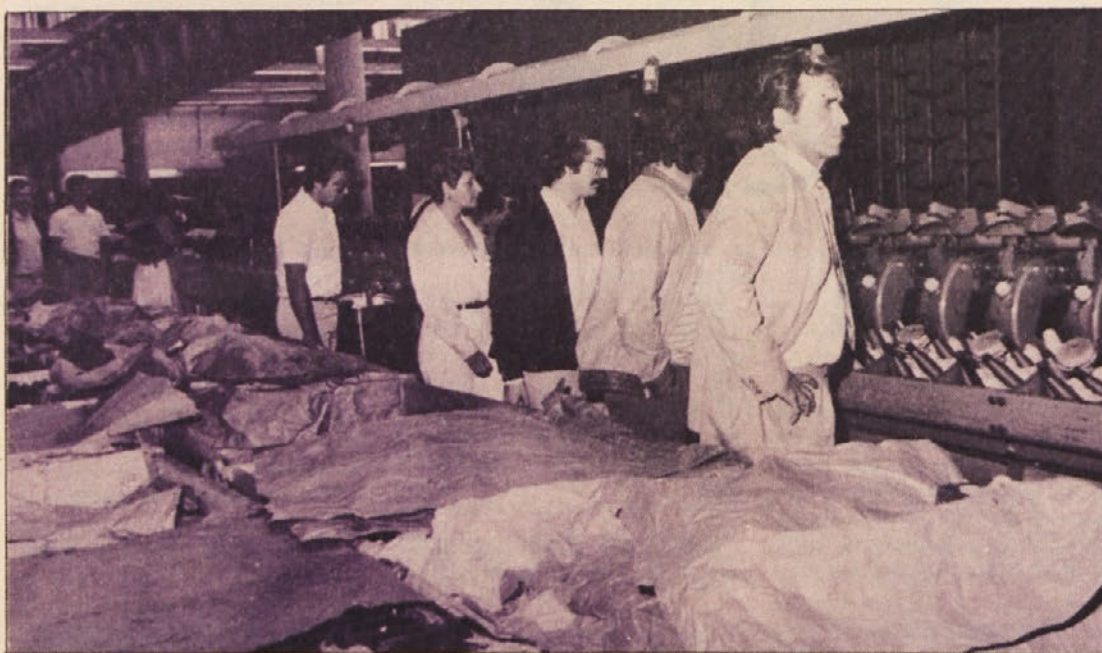
vodni proces.

Po ogledu proizvodnje in kosilu smo se od naših gostov, ki so imeli tisti dan še veliko obveznosti, pristrčno in tovariško razšli, z željo, da se sodelovanje še poglobi.

J. M.

Predstavitve DO Novoteks

Gostje iz Italije so si ogledali proizvodnjo

Društvo žena »Pariška komuna« iz KS Novi Beograd na obisku v naši DO

V ponedeljek, 20. 5. 1985, nas je obiskala delegacija žena KS Novi Beograd, ki se je na svoji poti na Brione ustavila tudi v Novem mestu.

Med drugim so si želele ogledati našo tovarno, mi pa so tej želji prav radi ustregli. Popeljali smo jih v obrate in med nas. Na koncu so nas zaprosile, naj vas pozdravimo. Posredujemo nekaj stavkov iz njihovega pisma:

»S Novi Beograd ima 6.500 stanovalcev, pretežno starejših. Na našem območju ima-

mo športno halo, dve šoli z usmerjenim izobraževanjem, osnovno šolo in vrtec. Naša KS združuje vse družbeno-politične organizacije. Med številnimi aktivnostmi je na prvem mestu ljudska obramba in civilna zaščita.

Društvo žena je sestavni del socialistične zveze in je vključeno v vse aktivnosti v KS,

Obiskale smo že mnogo zgodovinsko-kulturnih krajev po vsej Jugoslaviji, in spomini so nepozabni. Želimo se tudi z vami malo pogovoriti, da

slišimo, kako delate in kao uresničujete svoje načrte. Toda v današnjem položaju je tudi vam težko kot mnogim našim delovnim organizacijam, toda prepričane smo, da vsi vi želite in postopate tako, da vse te težave čim lažje prebrodimo.

Hvala vam za to srečanje, želimo vam mnogo sreče ob delu in da do konca izpolnete vse obveznosti, ki so pred vami!«
Pripravila in prevedla za naše GLasilu, praktikantka Potočar Renata

PREŽIVITE POCENI POČITNICE

Mladinska turistična poslovalnica Novo mesto je za vas zakupila prostor za letovanje v letoviških FSH. Gre za znana letoviška mesta, kot so Zadar, Pula, Šibenik. Lahko boste izbirali med zidanimi objekti z več posteljnimi sobami in sanitarijami, in sicer v etažah, kar letovanje močno poceni. V vseh navedenih letoviških krajih je na voljo veliko športnih objektov za vse vrste športov. V večernih in nočnih urah so pripravljene bogate zabavne in kulturne programe z udeležbo poznanih in nepoznanih zvezd pevskega, dramskega in zabavnega življenja. Letoviški objekti niso v visoki A kategoriji, pač pa prijazni, skromni in domači objekti, ki so kot naročeni za mlajše družbe in skupine.

Cene 10-dnevnega paketa, ki vključujejo 10 polnih penzionov, turistično takso, organizacijske stroške, je v Puli

— za člane Počitniške zveze 11.000,00 din,

— za ostale mlade do 27. leta 12.500,00 din.

Prijavite se lahko za naslednje termine: od 8. 8. do 18. 8. 1985,

od 18. 8. do 28. 8. 1985.

V letovišču Šubičevac—Šibenik je cena za člane PZ 9.000 din,

za mlade do 27. leta 10.500 din.

Termini letovanja: od 18. 8. do 28. 8. 1985.

V znanem letovišču Borik v Zadru je cena za člane PZ 10.000 din,

za mlade do 27. leta 11.500 din.

Izbirate lahko naslednje termine: od 8. 8. do 18. 8. 1985, od 18. 8. do 28. 8. 1985.

S to informacijo smo vam hoteli pokazati, da je Mladinska turistična poslovalnica pripravila take programe, ki ne bremenijo pretirano žep mladih. Tako se geslo »Potujte in letujte ceneje!« izjva tudi v praksi.

Če ste zainteresirani za tako obliko počitnic, se za podrobnejše informacije oglasite osebno na MTP Novo mesto, Novi trg 4, ali po telefonu (068722-555 in 23-773).

J. M.

Izboljšajmo si tehnične in organizacijske pogoje dela

S pomočjo vašega mnenja želimo najti način za izboljšanje delovnega procesa, temu boste s svojimi odgovori pripomogli. Tudi majhni, na videz nepomembni predlogi lahko dolgoročno veliko pomenijo! Vsak predlog, ki ga bo možno realizirati, bo zahteval vaše nadaljnje sodelovanje.

1. Kaj vas največkrat ovira pri vsakdanjem delu?

2. Ali mislite, da bi se dalo na stroju ali napravi, s katero delate, kaj izboljšati, da bi bilo delo lažje, bolj enostavno in bolj kvalitetno?

3. Kaj predlagate kot izboljšavo:

a) v tehnični smeri

b) v organizacijski smeri

Izpolnjene vprašalne liste oddajte v uredništvo Glasila DO Novoteks najkasneje do vključno 6. julija 1985. Vsi koristni predlogi, ki se jih bo dalo realizirati, bodo tudi primerno honorirani. Vse izpolnjene vprašalnike bo pregledala komisija za izume, tehnične izboljšave in koristne predloge v sodelovanju s strokovnjaki z ustreznega področja. Poročilo o rezultatih vprašalnika bo objavljeno v septembrski številki

Priimek in ime: _____

TOZD(DSS) delovna enota (sektor): _____

Delovno mesto: _____

NEVARNOSTI KI JIH SLIKA POLETNO SONCE

Sončni žarki, ki predolgo delujejo na nezavarovano kožo, lahko povzročijo hude opekline. Bolj dovzetni za sonce so svetlolasi, kratko ostrizeni in otroci, zlasti če ga ne znajo uživati v pravi meri. Včasih je pol ure opoldanskega sonca že preveč, zlasti ob vodi. Sončiti se je treba po obrokih. Šele ko koža porjavi, se lahko izpostavimo soncu dalj časa. Pred vsakim sončenjem kožo namažemo z zaščitnim oljem masčobe. Vedeti je potrebno, da samo z mazilom ne moremo preprečiti opeklin. Samo previdnost in strpnost pripomoreta k lepo zagoreli polti in prijetnemu počitnikovanju brez bolečin.

Pri sončnih opeklinah, ko je vidna samo rdečina kože, namažemo površino kože s hladilno kremo ali bor vazelinom. Če pa so na koži že nastali mehurji, jih samo prekrijemo s sterilno gazo in poiščemo zdravniško pomoč.

Vročje poletno sonce, zlasti če deluje na golo, nezaščiteno glavo in tilnik, lahko povzroči nevarno vnetje možganskih ovojnic — **sončarico**. Znaki nastopijo že v kratkem času. Bolezen naznanjajo močan glavobol, vrtoglavica, zmedenost, v zelo hudih primerih celo nezavest. Sončarica se lahko konča s smrtjo ali trajnimi posledicami. Zlasti nevarna je za ljudi, ki niso prilagojeni veliki količini sončnih žarkov, zato pri izpostavljenosti močnemu soncu nosimo zaščitna, slamnata pokrivala.

Če pri človeku opazimo prva znamenja sončarice, mu pomagamo tako, da ga čimprej prenesemo v senčen, hladen prostor. lavo dvignemo in podložimo, na telo pa damo hladne obkladke ali vrečico z ledom. Če je pri zavesti, mu damo po žličkah hladno pijačo (limonado, čaj).

Prave kave in alkohola tak človek NE sme piti!

Čimprej pokličemo zdravnika. Oboleli mora nekaj časa mirovati in se izogibati sonca.

V zelo vročih dneh, tik pred nevihto, ko je zrak nasičen s toplo vlago, lahko pride pri človeku do zelo nevarnega stanja — vročinske kapi. V organizmu se nabira toplota, ker zaradi prevelike atmosferske vlage telo ne more v dovolj veliki količini oddajati nako-pičene toplote z znojenjem.

Telesni naporji povečajo nastanek in kopičenje toplote v

organizmu, tesno zapeta obleka in prtljaga na hrbtu pa preprečujeta izparevanje. Zato je vročinska kap pri delu na polju ali spravljanju sena in na pohodnih značilen pojav. Kmalu se pojavijo prva znamenja, ki napovedujejo vročinsko kap.

Človek postane utrujen, v mečih se pojavijo krči, obhaja ga slabost, žejen je, v obraz postane temno rdeče barve in zaripel, telesna temperatura se dvigne, trese se in spreletava ga mrzlica. Lahko pride do nezavesti in celo smrti.

Že pri prvih znamenjih položimo prizadetega v senco ali hladen prostor in zgornji del telesa dvignemo. Obleko slečemo, na trup in čelo pa položimo mrzle obkladke. Po žlički mu dajemo hladno tekočino. Ne sme uživati kavo in alkohol. Če je prizadeti v nezavesti in mu odpoveduje dihanje, mu pomagamo z umetnim dihanjem z usti.

Pred vročinsko kapjo se zavarujemo tako, da nosimo zračno obleko in obutev. Važno je tudi pokrivalo. Hoditi moramo počasi in redno je treba počivati v senci. Vedno moramo imeti s seboj hladno pijačo, da se odžejamo.

TATJANA GAZVODA

MDA

V maju se je začelo evidentiranje brigadirjev za mladinske delovne akcije. Žal pa novomeška mladina ni več tako zainteresirana za delovne akcije, kot je bila včasih, saj je OK ZSMS organizirala tudi po pet brigad. Letos pa je pri-

jav za sodelovanje na delovnih akcijah premalo.

Očinska konferenca je pripravila tudi razstavo na temo MPD posneli so radijsko oddajo, ki je krožila po srednji šoli, izvajajo razne lokalne akcije, pošiljajo dopise po delovnih organizacijah s prijavnici.

Letos je OK ZSMS organizirala tri brigade, in sicer za Bo-

hinj od 2. 6. do 22. 6. 1985 kjer bo regijska brigada sodelovala pri obnavljanju mladinskega doma, bodočega republiškega mladinskega izobraževalnega centra. Te akcije se bo udeležilo 15 brigadirjev. Žal so jih poslali manj, ker je bilo premalo prijavljenih brigadirjev. Druga brigada odhaja na Neretvo od 7. 7. do 3. 8. 1985, brigadirji pa bodo pogozdovali nezarastle površine, urejevali prostor okoli HE, kopali vodovod za elektrarno ipd. Akcije se bo udeležilo okoli 50 brigadirjev. Tretja akcija bo Goričko od 28. 7. do 24. 8. 1985, brigadirji bodo napeljevali vodovod v odročne prekmurske vasi.

Program dela na akciji bo naslednji:

4.30 h — vstanite v sušenjstvo zakleti,

5. h — z mlekom vse se začne in s pirom dalje gre, dobro jutro,

6. h — naša četica koraka,

6.30 h — 7.30 — kamion šesto ton gura kao avion,

7.30 — 14 — kdo je tebe, praslovan, delati učil,

16. h — dobro ni, je pa koristno,

17. h — 18. h — perem, perem, perem kot zamurc,

18. h — muzika je svirala, u srce me dirala,

20. h — po taki hrani lažje se bruha, posebej če je pod tabo frišna rjuha,

21. h — let's twist again,

22. h — kopalnico ima, kopalnico ima,

22.30 h — lahko noč lopovi in kurbe, za vami garaški je delovni dan,

00. — NA JURIŠ!

Navali narod v brigade!

Gromki Z-D-R-A-V-O
Olga

Delovni posvet v prodajalni Bršljin.

Zdravstvena ekipa nudi prvo pomoč.

Obrambni dan v otroškem vrtcu DO Novoteks

Po dogovoru z vodstvom otroškega vrtca in štabom operative IGD smo organizirali obrambni dan za vse otroke in osebje v vrtcu. Zamišljeno je bilo, da je požar nastal na podstrešju starega dela otroškega vrtca. Reševanje otrok in gašenje zamišljenega požara je potekalo v redu in uspešno, tovarišice so ogrožene prostore z otroci vzorno in brez panike izpraznile. Ko so gasilci reševali otroke iz višjih prostorov na dvorišče, je bila pripravljena zdravniška ekipa in ekipa vprve pomoči civilne zaščite ter nudila prvo pomoč otrokom. Motorna vozila in gasilski kombi so ranjence odpeljali na bližnjo reševalno postajo, ki je bila v gasilski pisarni.

Po končani vaji so se otroci s tovarišicami zbrali na dvorišču menze, kjer je Ivo Ivkovič navzoče seznanil o pomenu in koristnosti takšnih in podobnih vaj, nato je še predaval o nevarnosti požarov in o gasilski preventivi. Potem je bil

še praktični prikaz gašenja z ročnimi gasilnimi aparati, pri tem smo ugotovili, da so vse tovarišice zaposlene v vrtcu zelo dobro seznanjene o načinu dela z ročnimi gasilnimi aparati. Tu moramo omeniti, da je velika zasluga tovarišic Tilke in Majde Nemanič, da redno po planu izvajamo obrambne dneve in odstranjujemo pomanjkljivosti požarnega varstva, saj nas sproti obveščata o izboljšanju požarnega varstva in o nevarnostih za nastanek požara.

Kaj bi se zgodilo, če bi v rešnici nastal požar v starem delu otroškega vrtca nad menzo? Odgovorni v DO bi morali nujno resno razmisliti in na primeren način rešiti problem reševanja otrok iz tega dela vrtca. Vemo, da je stara menza večinoma grajena iz lesa, razen glavnih nosilnih in obodnih zidov, vsi stropi in predelne stene so lesene, lahko tudi stopnice.

STANKO VAUPOTIČ

Redno vsako leto organizirano obrambne dneve v našem otroškem vrtcu. DO. Sodelovale so zdravniška ekipa, ekipa prve pomoči in gasilska desetina,

Preventivni ukrepi požarnega varstva

Ko govorimo o obsegu preventivnih ukrepov požarnega varstva, potem je na prvem mestu obveščanje delovnih ljudi in občanov o izvajanju vseh požarno-preventivnih ukrepov, ki so določeni z zakonom o varstvu pred požarom in drugimi zakoni, tehničnimi predpisi in normativi ter pravilniki o varstvu pred požarom. Tudi gasilni aparati in gasilno orodje ter gasilskotehnična sredstva bodo uporabna ob vsakem času le, če bodo redno in skrbno vzdrževana in če jih bomo znali pravilno uporabljati.

Številni požari, ki puščajo za sabo velike požarne in še večje gospodarske škode in uničujejo človeška življenja, opozarjajo, da smo za zaščito premoženja in varnost ljudi storili premalo. Analiza vzrokov požarov kaže, da je vse preveč požarov, ki jih povzročajo ljudje, predvsem zaradi svoje malomarnosti, nepreviđenosti in nepoučenosti.

14. člen zakona o varstvu pred požari (Ur. list SRS, št. 2/76 in 15/4) nalaga delovnim in drugim organizacijam, državnim organom in samostojnim obrtnikom, da morajo sistematično poučevati svoje delavce o požarnih nevarnostih in ukrepih za varnost pred požarom v organizaciji oziroma delavnicami ter o načinu uporabljanja razpoložljivih sredstev za gašenje požara. V danem primeru ni dovolj, da delavcem pokažemo, kako se ravna z gasilnimi aparati, ampak je potrebno izdelati program poučevanja, ki je prilagojen potrebam in razmeram delovnega procesa, da se delavci temeljito seznanijo s požarnimi nevarnostmi in preventivnimi ukrepi. Tako sestavljen preizkus znanja.

Delavci na delovnih mestih, ki imajo opravka z eksplozivnimi snovmi, vnetljivimi tekočinami in plini ter drugimi nevarnimi snovmi pa morajo biti po 5. členu zakona o eksplozivnih snoveh, vnetljivih tekočinah, plinih ter drugih nevarnih snoveh (Uradni list SRS, št. 18/77 strokovno usposobljeni še z:

- znanjem o fizikalno-kemijskih lastnosti snovi, s katerimi ravnanje, in nevarnostih pri ravnanju s temi snovmi,
- znanjem predpisov in kemičnih normativov o nevarnih snoveh in
- usposobljenosti za gašenje požarov pri snoveh, s katerimi ravnanje.

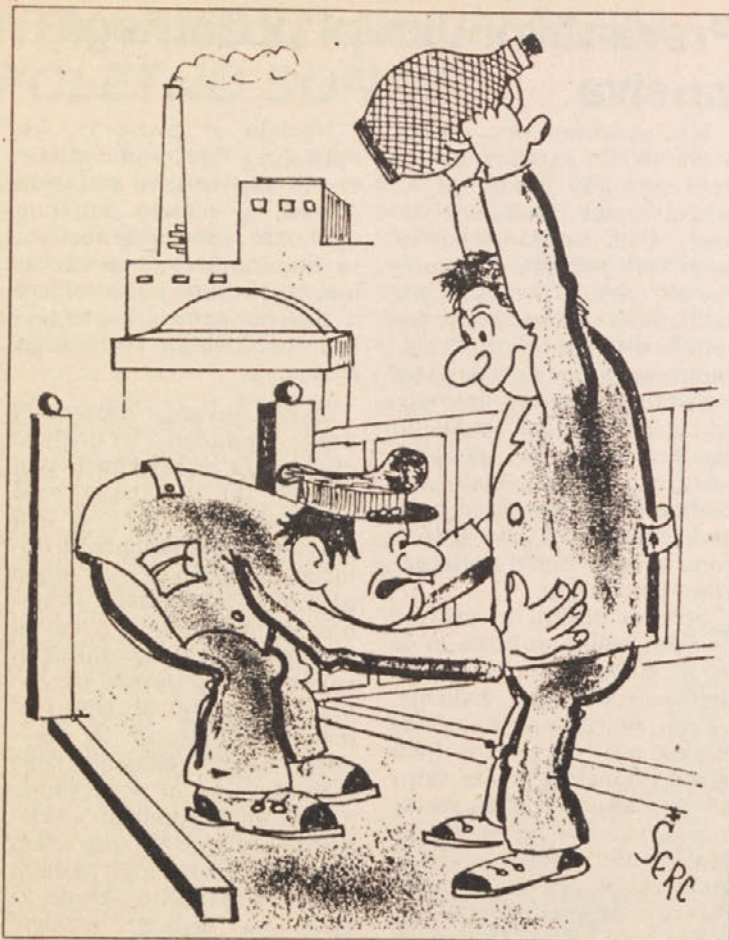
Nemalo je primerov, ko opravljajo poučevanje delavcev iz varstva pred požarom delavci, ki nimajo potrebne strokovne usposobljenosti in so brez programov poučevanja, zato s takim poučevanjem ni dosežen namen, ker zaposleni ne dobijo potrebnega znanja.

Zakon zavezuje delovne in druge organizacije ter državne organe, da morajo imeti svoj splošni akt o varstvu pred požarom (pravilnik). S tem pravilnikom se natančneje določijo dolžnosti, ki jih imajo navedene organizacije in njihovi delovni ljudje. Pri tem pa morajo opredeliti organizacijo varstva pred požarom, ukrepe ki jih zahtevajo delovne razmere v organizaciji, ter opredeliti sistem permanentnega izobraževanja in poučevanja. Ta akt mora opredeliti v sklepu preventivnih ukrepov način rednega vzdrževanja gasilnih sredstev, opredeliti ukrepe, ki glede na delovne razmere zagotavljajo pravočasno odkrivanje in omejevanje širšega požara. Pravočasno odkrivanje vzrokov za nastanek požara pa najbolj učinkovito dosežemo z nenehno kontrolo izvajanja požarno-preventivnih ukrepov.

Konkretno mora biti določeno, kdo je pooblaščen in odgovoren izvajati kontrolo. Ugotavlja se, da imajo posamezne organizacije to organizirano različno, največ pa je primerov, da je to naloženo komisiji za požarno varnost, ki bi naj občasno opravila pregled vseh prostorov, ugotovila stanje požarne varnosti, predlagala ukrepe za izboljšanje stanja oziroma odpravo ugotovljenih nepravilnosti ter o svojih ugotovitvah in ukrepih enkrat letno ali dvakrat poročala delavskemu svetu oziroma samoupravnemu organu, ki jo je imenoval. Neredki so primeri, da so te komisije le formalno imenovane, ne opravljajo svojih nalog, samoupravni organi pa se zadovoljijo s tem, da imajo komisijo, pa čeravno ta ne dela in ne pošilja poročil o svojem delu in ugotovitvah. Tako so tudi neredki primeri, da samoupravni organi skozi vse leto nimajo na svojih sejah na dnevnem redu problematike požarne varnosti, pa čeravno obstaja.

STANKO VAUPOTIČ

Nadaljevanje prihodnjič.

2. REPUBLIŠKO SREČANJE ORGANIZATORJEV ŠPORTNE REKREACIJE

V mesecu maju je bilo v Novem mestu 2. srečanje organizatorjev športne rekreacije iz cele Slovenije. Seminarja oziroma srečanja se je udeležilo 28 diplomantov višješolskega študija športno-rekreacijske smeri oziroma poklicnih in drugih delavcev na področju športne rekreacije. Seminar je trajal dva dni, in sicer od petka, 17. maja, do sobote, 18. maja.

Seminaristi so si goledali delovno organizacijo Novoteks. V sejni dvorani naše organizacije smo jim predstavili razvoj naše tovarne. V nadaljevanju je dr. Tatjana Gazvoda predstavila programirani rekreativni odmor med delom, ki ga izvajajo v TOZD Konfekcija I Novo mesto. Razumljivo je, da je bila ta tema najbolj zanimiva, kajti v vseh večjih delovnih organizacijah v Sloveniji poskušajo izvajati mikro odmor. Dr. Herman Berčič, predstavnik univerze Edvarda Kardelja — fakulteta za telesno kulturo, je v nadaljnji razpravi poudaril, da bi športno rekreacijo, ki naj bi bila ustrezno organizacijsko, kadrovsko in programsko usmerjena, vnesli v delovne organizacije, kjer naj bi bila sestavni del delovnega procesa. Tako športna rekreacija v organizacijah združenega dela ne bi bila samo ekonomska kategorija, marveč tudi pomemben dejavnik humanizacije dela.

Čeprav na tem področju ni mogoče pričakovati takojšnjih uspehov, moramo vedeti, da je to potreba in zahteva sedanjega trenutka in še bolj jutrišnjega dne.

Po ogledu delovne organizacije in mikro odmora (razgibalne vaje) v konfekciji so predstavniki fakultete za telesno kulturo pozitivno ocenili izvedbo mikro odmora.

Po obisku v DO Novoteks je sledil ogled tovarne zdravil Krka in pa razprava o programirani zdravstveni preventivi in rekreativnem oddihu, ki ju v tovarni zdravil izvajajo že nekaj let.

Na popoldanskem posvetu smo razpravljali o problematiki športne rekreacije v novomeških delovnih organizacijah. Ugotovili smo, da je v Sloveniji še veliko občin, ki imajo to področje slabo razvito. Tako smo prišli do zaključka, da je športna rekreacija v občini Novo mesto vidno napredovala.

V soboto smo si ogledali tovarno avtomobilov IMV. Po ogledu smo odšli na Gorjance k Miklavžu, kjer ima IMV nov rekreacijski center. Tu je sledil razgovor o problematiki športne rekreacije v delovni organizaciji IMV.

Po končanih razgovorih smo bili enotnega mnenja, da so taka srečanja zelo koristna in naj bi jih organizirali tudi v bodoče.

Miha Legan

NOGOMETAŠI NOVOTEKSA V OBČINSKI TRIM LIGI

V občinski TRIM ligi v nogometu, nastopa tudi ekipa DO Novoteks. Fantje so pričeli igrati že v lanski sezoni, letos pa so dosegli lep uspeh in sicer osvojitve 2. mesta v svoji skupini.

Nastopajo tudi na vseh turnirjih, ki jih organizira nogometni klub ELAN iz Novega mesta. Komisija za rekreacijo in šport DO Novoteks jim je nudila skromno pomoč in sicer nabavo dresov, žoge in plačilo štartnin za tekmovanje in turnirje. Vemo, da so sredstva zelo majhna in kaj več tudi ne moemo pomagati. Kljub temu se fantje zavedajo, da igrajo za svoje zadovoljstvo in sodelujejo v TRIM ligi kot ekipa Novoteksa.

Želimo jim veliko uspeha v nadaljnjem sodelovanju v TRIM ligi občine Novo mesto.

MIHA LEGAN

FINALNO TEKMOVANJE XVII I. TEKSTILIJADE V KEGLJANJU SRS ZA LETO 1985

Finalno tekmovanje je bilo 17., 18. in 19. maja 1985 na kegljišču TEKSTIL—SLOVANA v Ljubljani.

Tu so nastopale vse najboljše ekipe z regijskih tekmovanj, med njimi tudi Novoteks. Točkovanje je enako kot na regijskih tekmovanjih, z razliko, da žensko ekipo sestavlja šest tekmovalk.

PREGLED REZULTATOV PO TOČKOVALNEM SISTEMU:

ČLANI — borbene igre:

1. MTT Maribor	839 kegljev
2. Novoteks Novo mesto	815 kegljev
3. Centromerkur Ljubljana	803 kegljev
4. Tekstil Ljubljana	742 kegljev
5. Tekstina Ajdovščina	714 kegljev
6. BPT Tržič	711 kegljev
7. Toper Celje	697 kegljev
8. Tosama Domžale	667 kegljev

ČLANI 6 x 200 lučajev

1. Centromerkur Ljubljana	4.960 kegljev
2. MTT Maribor	4845 kegljev
3. Toper Celje	4739 kegljev
4. Novoteks Novo mesto	4727 kegljev
5. Tekstil Ljubljana	4714 kegljev
6. Tosama Domžale	4695 kegljev
7. BPT Tržič	4551 kegljev
8. Tekstina Ajdovščina	4543 kegljev

ČLANICE 6 x 100 lučajev	
1. Centromerkur Ljubljana	2234 kegljev
2. MTT Maribor	2223 kegljev
3. Tosama Domžale	2098 kegljev
4. Tekstina Ajdovščina	2086 kegljev
5. Tekstil Ljubljana	2079 kegljev
6. Novoteks Novo mesto	2031 kegljev
7. Toper Celje	1949 kegljev
8. BPT Tržič	1895 kegljev

ČLANI: PARI 2 x 200 lučajev

1. Novak Ludvik — Možina Aco	Centromerkur Lj.	1722 keg.
2. Jerše Franc — Dežman Ivan	Centromerkur Lj.	1661 keg.
3. Klepec Franc — Šedivy Franc	MTT Maribor	1633 keg.
7. Zupančič arko — Pirc Marjan	Novoteks	1607 keg.
10. Geršič Tine — Kostrevc Tone	Novoteks	1577 keg.
15. Bec Brane — Hočevnar Jaro	Novoteks	1543 keg.

ČLANICE — pari 2 x 100 lučajev

1. Stiplovšek Stanka — Smrečni Danica	Centromerkur	795 keg.
2. Ignjatović Silva — Hohnjec Marija	MTT	749 keg.
3. Ambrožič Vita — Romih Zofka	MTT	747 keg.
12. Kastelic Jelka — Makše Martina	Novoteks	686 keg.
16. Konda Marija — Pečnik Marjana	Novoteks	678 keg.
18. Ban Jelena — Stojanović Jovanka	Novoteks	667 keg.

MEŠANI pari

1. Stiplovšek Stanka — Novak Ludvik	Centromerkur Lj.	1274
2. Ambrožič Vita — Medved Oto	MTT Maribor	1225
3. Smrečnik Danica — Jerše Franc	Centromerkur Lj.	1214
10. Pečnik Marjana — Pirc Marjan	Novoteks N. mesto	1179
14. Makše Martina — Kostrevc Tone	Novoteks N. mesto	1165
31. Stojanović Jovanka — Hočevnar Jaro	Novoteks N. mesto	1109
34. Ban Jelena — Bec Brane	Novoteks N. mesto	1101
35. Kastelic Jelka — Geršič Tine	Novoteks N. mesto	1098

ČLANICE 1 x 100 lučajev:

1. Stiplovšek Stanka	Centromerkur Lj.	411
2. Veber Zinka	Vema Maribor	403
3. Metličar Štefka	Metka Celje	402
13. Nakše Martina	Novoteks	374
31. Pečnik Marjana	Novoteks	351
36. Ban Jelena	Novoteks	347
50. Konda Marija	Novoteks	327
54. Stojanović Jovanka	Novoteks	320
57. Kastelic Jelka	Novoteks	312

ČLANI 1 x 200 lučajev

1. Novak Ludvik	Centromerkur Lj.	863
2. Možina Aco	Centrotekstil Lj.	859
3. Rogelj Marjan	vezda Kranj	845
8. Pirc Marjan	Novoteks N. m.	828
26. Kostrevc Tone	Novoteks N. m.	791
28. Hočevnar Jaro	Novoteks N. m.	789
30. Geršič Tine	Novoteks N. m.	786
38. Zupančič MŠrko	Novoteks N. m.	779
45. Bec Brane	Novoteks N. m.	754

SKUPNA UVRSTITEV IN ŠTEVILO TOČK

	Točk skupaj	
1. Centromerku Ljubljana	492	
2. MTT MARIBOR	416	
3. TEKSTIL LJUBLJANA	208	
4. NOVOTEKS NOVO MESTO	186	
5. Tosama Domžale	166	
6. Toper Celje	135	
7. Tekstina Ajdovščina	129	
8. BPT TRŽIČ	76	

Osvojeni pokali in priznanja se nahajajo v vitrini v menzi in si jih lahko ogledate.

BRANE BEC

Program proslave ob 15. obletnici konfekcije Novo mesto

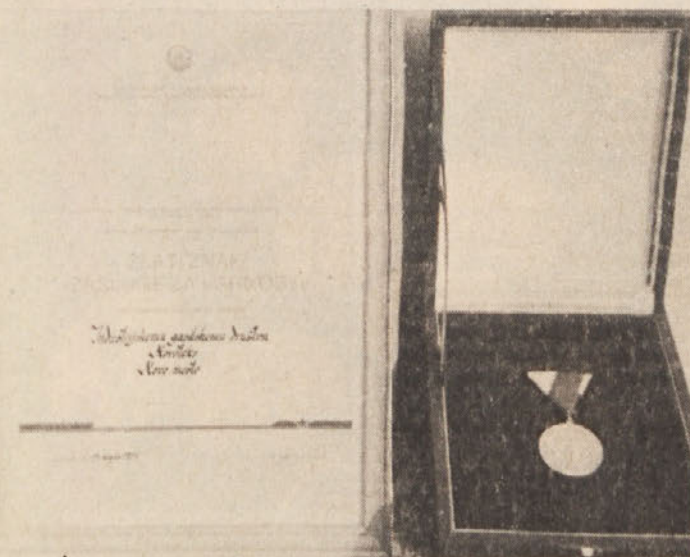
Ob tej pomembni obletnici dela novomeške Konfekcije bodo v DO različne dejavnosti:

V petek, 28. 6. 1985, bo ob 10. uri v sejni dvorani svečano zasedanje DS TOZD Konfekcije.

Ob 12. uri bo v obratu družbene prehrane za vse zaposlene v TOZD Konfekcija in vabljenene proslava, na kateri bodo podeljena priznanja in plakete zaslužnim delavcem. V programu bodo sodelovali pevski zbor Dušan Jereb iz Novega mesta in plesna skupina Krik iz Ljubljane.

Po končani proslavi bo tovariško srečanje, na katerem vas bo zabaval ansambel Rubin.

Odbor za pripravo proslave

Ob dnevu varnosti je industrijsko gasilsko društvo Novoteks prejelo od republiškega sekretariata za notranje zadeve zlati znak za zasluge varnostne in požarnovarnostne službe.

Nekateri »popoldanci« bodo proizvajali samo dve leti

Delegati novomeške občinske skupščine so že obravnavali osnutek tega odloka, vendar v času delegatske razprave nanj ni bilo pripomb. Letos jeseni bo sicer v Sloveniji sprejet nov obrtni zakon, ki bo urejal tudi ta vprašanja, zato bomo morali morda odlok takrat dopolnjevati.

Da bodo zadeve bolj jasne, je treba seči nekoliko nazaj. Odlok o obrti je v novomeški občini v veljavi od decembra leta 1979, ko je začel tudi veljati tedanji obrtni zakon. V 8. členu tega odloka je določeno, da smejo občani in delovni ljudje opravljati obrtno dejavnost kot stransko dejavnost. Tam je tudi bilo določeno, katerih obrti ne bi smeli opravljati kot postransko dejavnost.

Ko so v novomeški občini obravnavali program razvoja drobnega gospodarstva, je prišla od Obrtnega združenja in medobčinske gospodarske zbornice pobuda, da bi se opravljanje proizvodnih gospodarskih dejavnosti omejilo na dve leti.

Pobuda temelji na podatkih, da je v občini Novo mesto kar 253 občanov, ki se ukvarjajo s popoldansko obrtjo. Med njimi pa je le 99 občanov, ki opravljajo storitveno dejavnost. Vsi ostali pa imajo proizvodno dejavnost na podlagi dogovorov in kooperacijskih pogodb z drugimi obrtniki in celo organizacijami združenega dela. Dohodek, ki ga dosegajo ti »popoldanci« čisto presega dohodek rednih obrtnikov. Poleg tega pa ima večina med njimi še to

prednost, da opravljajo popoldne enako dejavnost kot dopoldne v rednem delovnem času.

Z omejitvami popoldanske obrtne dejavnosti naj bi v občini dosegli dva cilja. Predvsem naj bi spodbudili razmah storitvene obrti, ki je primanjkuje. Po drugi strani pa naj bi se ti »popoldanci« odločali za redno obrtno dejavnost. Kakor je zapisano v predlogu sprememb in dopolnitev odloka, naj bi po dveh letih upravni organ pridobil podatke o doseženem prometu in dohodku. Če bi dosegel dve tretjini povprečnega bruto osebnega dohodka na zaposlenega v gospodarstvu SR Slovenije, potem bi se moral začeti ukvarjati z redno obrtno dejavnostjo. Če bi ne sprejel obrti, pa bi seveda moral vrniti dovoljenje za opravljanje obrti.

Kakor je že bilo zapisano zgoraj, pa bodo v novomeški občini z odlokom, ki prinaša tudi omejitve glede opravljanja proizvodne popoldanske obrti na dve leti, počakali do jeseni. Tudi novi slovenski zakon o obrti bo namreč prinesel določene spremembe glede opravljanja obrti kot postranske dejavnosti.

Po gradivu pripravil
JOZE SIMČIČ

Novi zarod račk za Krko pri Novoteksu.

Najstarejši tip domačih statev, gorjanska (žumberačka) tara. Foto: Export projekt Ljubljana.

Kaj smo dolžni storiti pred organiziranjem javnih prireditvev?

1. Praviloma najmanj 15 dni pred nameravano prireditvijo je treba to priglasiti občinskemu sekretariatu za notranje zadeve. V priglasitvi je potrebno navesti podatke o organizatorju javne prireditve, kraj, čas in trajanje programa prireditve, ime vodje, dnevni red prireditve in podpis odgovorne osebe prireditelja.

Organizator mora v priglasitvi izkazati, da naprave in tehnična sredstva, ki jih uporablja, niso nevarna za življenje in zdravje udeležencev ali drugih oseb, da udeleženci lahko hitro in brez nevarnosti zapustijo prostor, kjer je prireditev, da obratovanje naprav ne moti okolice, ne ovira cestnega prometa in da je prireditveni prostor zadostno odmaknjen od objektov, v katerih se uporablja odprt ogenj ali so spravljene lahko vnetljive ali eksplozivne snovi.

2. Če je javna prireditev organizirana na cesti, je potrebno vlogo z enakimi podatki, posebnim načrtom zavarovanja prireditve (skica, določitev nevarnih točk, seznam polnoletnih rediteljev, itd.) ter v primeru hitrostnih dirk še dovoljenje za zaporo ceste (izda ga komite za urbanizem SO Novo mesto), vložiti občinskemu sekretariatu za notranje zadeve najkasneje 30 dni pred nameravano prireditvijo.

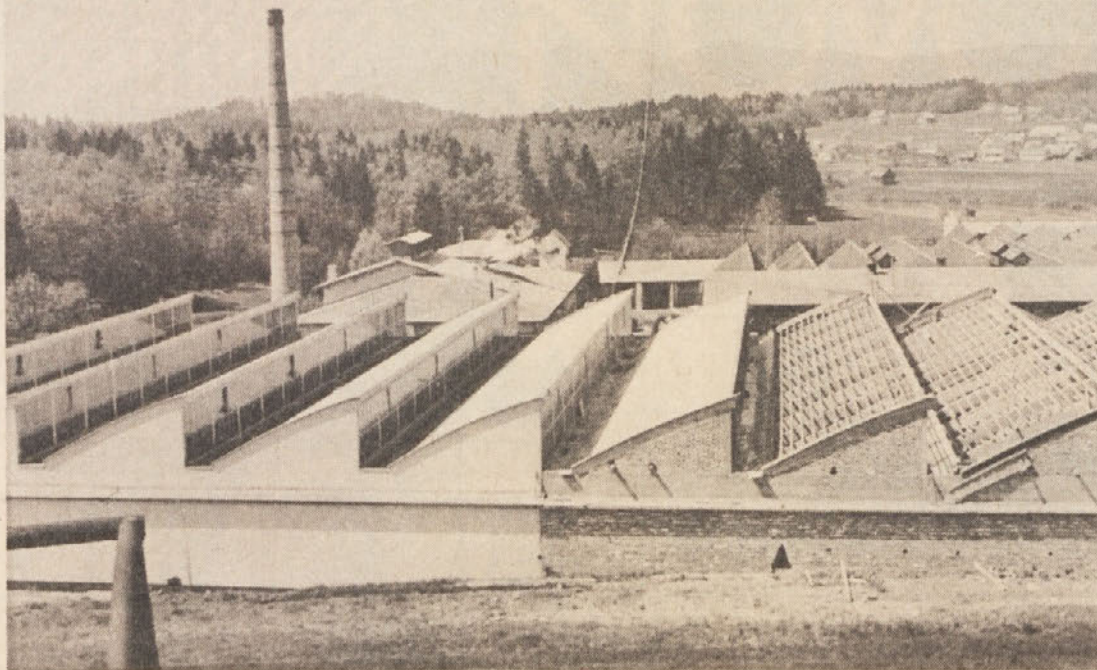
3. Če se na prireditvi opravljajo gostinske storitve zunaj poslovnih prostorov, je potrebno poleg osnovnih podatkov v vlogi komiteju za družbeni razvoj SO Novo mesto še navesti:

— ime osebe, ki bo odgovorna za izpolnitev pogojev za opravljanje gostinskih storitev zunaj poslovnih prostorov (ta mora izpolnjevati pogoje strokovne izobrazbe za gostinsko dejavnost) z njeno pismeno izjavo,

— imena oseb (seznam — priimek in ime ter zaposlitev), ki bodo pripravljale in prodajale živila (te morajo imeti zdravstvene pogoje za delo z živili).

Vlogo je potrebno vložiti najmanj 15 dni pred nameravano prireditvijo.

SEKRETARIAT ZA NOTRANJE ZADEVE
KOMITE ZA DRUŽBENI RAZVOJ

Gradnja apreture—oplemenitilnice (Fotografija iz Novoteksovega arhiva)

PALINDROMNI
REBUS

REBUS

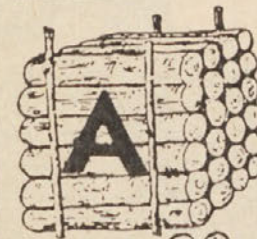

PALINDROMNI
REBUSOID

①

REBUSOID

③ ④

Rešitev rebusa iz prejšnje številke:
METLIKA

GLASILO TEKSTILNE TOVARNE NOVO MESTO
NOVOTEKS

NOVOTEKS je glasilo tekstilne tovarne Novo mesto. Izhaja vsako zadnjo sredo v mesecu v nakladi 2200 izvodov.

Glasilo ureja izdajateljski svet:

Miro Jovič (predsednik), Brane Frankovič (glavni in odgovorni urednik), Slavko Kavšek, Franc Brezovar, Jelica Spasovski, Irena Celič, Jože Starešinič, Rudi Vlašič, Željko Mitrič, Mojca Juršič, Marjan Podlogar, Majda Dular in Zdenka Židanik.

Uredništvo: Novoteks Novo mesto, Foersterjeva 10 — Časopisni stavek, filmi in prelom DIC Novo mesto, TOZD Grafika, tisk Tiskarna Novo mesto.

ZAHVALA

Ob nenadni smrti mojega moža Mihaela Grila se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem tkalnice za izrečena sožalja in denarno pomoč ter vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti.

Posebej se še zahvaljujem tov. Alojzu Hrastarju ter OO ZS TO Tkanina za denarno pomoč.

Mika Gril

ZAHVALA

Ob prerani smrti dragega moža in očeta se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem in sodelavkam za podarjeno cvetje in tolažilne besede. Obenem najlepša hvala za pomoč in razumevanje med hudo boleznijo našega najdražjega.

Zalujoča žena Jelka, sin Samo in hčerka Janja

ZAHVALA

Ob nenadni boleči izgubi naše drage žene in mame

ANICE VIDIC se iskreno zahvaljujemo vsem sodelavcem in sekciji upokojujencev za podarjeno cvetje in za izraze sožalja. Hvala tudi tov. Vidi Brodarič za besede ob slovesu, ter vsem, ki ste našo drago mamo pospremili na njeni mnogo prerani zadnji poti. Zalujoča družina VIDIC

ZAHVALA

Vsem sodelavkam in sodelavcem se najlepše zahvaljujem za lepo darilo in tople besede, ki sem jih prejela ob odhodu v pokoj.

Vsem želim še mnogo lepih uspehov!

Jelka Kralj

REBUSOID rešujemo tako, da črke, ki jih odvezamo elementom (odvzete črke so označene s številkami v krogcih), dodamo na koncu rebusa v istem vrstnem redu.

PALINDROMNI REBUS rešujemo kot navadni rebus, le da rešitev preberemo nazaj (z desne na levo).

REBUS

Š = P

NAGRADNA KRIŽANKA

		BOMBAŽNA DVOJNA TK. S TREŠTINI VZORCI	H. IME	RASTLINSKA BODICA	LEPA AMENOFISOVA ŽENA	AMPER	KOVNA ZLITINA ŽELEZA	ČRPALKA KRVNEGA OBTOKA	ATOMSKO JEDRO TRITINA	SLOVEN. NOVIJAR TOMAŽ	FIGURA PRI ČETVERKI	KAZALNI ZAIHEK
DEJAVNOSTI KI SO NAH V VESELJE						SEZNAM NA-TAK V KNJIGI						
GLAVNI ŠTEVNIK				ORNSKE NAVOJNICE							POSTEKLE-NINA	TKANINA S SVLENO POVRŠINO
STRELA			ZAVESTNO OŽA-NIZR. VELJAVNOST					VESTA ŽITA				
	VRSTA ZACIMBE	OŽJI SORODNIK						KONOPEC				
		100 m ²					ZANESENOST, ELAN					
	VRSTA POKRIVALA	PLODNI ROBIDE ZNAK V ALI MED STAVKI				ORANJE			ANGL. GLASB. STEVENS			
						GLAVNI ŠTEVNIK			IGRALEC			
LESENO PIMALO Z ENOJNIM JEZIČKOM						RISTO SAVIN				TWA IN MASA ČRKA		
ŽIVALSKA MASČOBA			KRAJ NA PRIMORSKEM BLIZU JUG. IT. MEJE					MESTO V ZRN				
								BIVŠI PRED. ZDA (FRANKLIN)				
KMEČKA GRČA, OČAK			KARL LANDSTEINER SPROSTITEV DOZORELEGA JAJČECA	POHARŠEV ZA OKREPE PIVAČO	VRSTA IZDELKA GUMENI HOZOLICEK						PRIPRAVA ZA INHALIRANJE	OBLEKA, OPRAVA
PISARNA, URAD				ORGAN VIBA		AMERIŠKO H. IME					KRAJ PRI LJUBLJANI	
											GERMANSKI MITOL. DREL	
PLEN LOVCA				SALINA KOHI-SUCA V FILMU		HRVATSKA REKA						
				POSEVEK		VRSTA PLAŠČA						
STOŽEC					REKA V ZAH. BOSNI				PRITOK RENA V ZRN			
					DEL DREVESA				SOLHIZAC. ZLOG			
	OBVEZNA DAJATEV DRŽAVI	LJUBKOV. Ž. IME	LEVA ROKA VLADIMIR ILJIČ				INDUST. ANTERI					
							GOR. RANGONA					
							VEH. VEMSKO MESTO NA TEO. MED. ZORN. VEŠER					
OSEBA V JELOVNEH RAZMERJU						VULKANSKI IZMEČEK					ZGOLJ SAMO	
						GRAM (sr)					NAVIGAC. ZNAK V VODI	
ANGL. IGRALEC GUINNES				VŽITNI GOZ SAREŽI							NUČNO ZABAVIŠČE	
				KALCIJ								
NOVOTEKS. TOZD V BELI KRAJINI							BIVŠI POLIT. (LON)				SLOVENSKI PEVEC PESTNER	
							NOGOMETNI KLUB					
MESTO V SPAN. POKR. ANDALUZIJ						DEL STOPALA					ŽE UMRLI HRVAŠKI SLIKAR (IGNJAT)	
RASTLINA IZ TEOPSKE AMERIKE											VELIKA TEOPSKA PAPIGA	

NAGRADNA KRIŽANKA

1. nagrada:
izdelek »TEENS« v vrednosti
do 5.000,00 din

2. nagrada:
izdelek tovarne Krka TOZD
Kozmetika

3. nagrada:
dve vstopnici za odprti bazen v
Dolenjskih Toplicah

Pravilne rešitve križanke pošljite nauredništvo glasila (v kadrovskem oddelku) najkasneje do vključno 6. julija 1985.

Ime in priimek: _____

TOZD, DSSS: _____

Delovna enota, sektor: _____